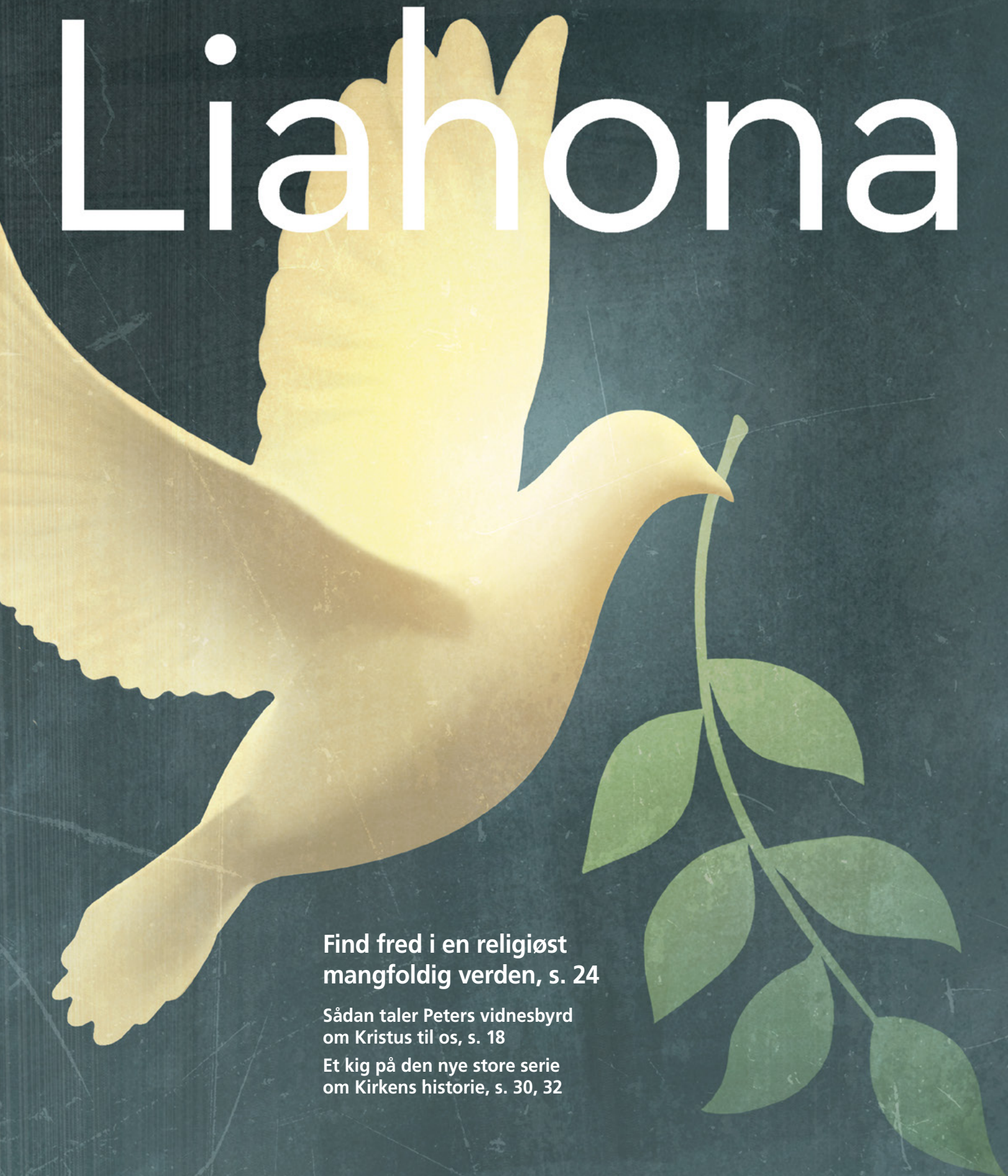

Liahona

**Find fred i en religiøs
mangfoldig verden, s. 24**

Sådan taler Peters vidnesbyrd
om Kristus til os, s. 18

Et kig på den nye store serie
om Kirkens historie, s. 30, 32

»UANSET HVOR
GODT I HOLDER JERES
LØFTE OM ALTID
AT HUSKE HAM,
**VIL HAN ALTID
HUSKE JER.**«

PRÆSIDENT HENRY B. EYRING

32 De hellige: Historien om Kirken – Kapitel 1: Bed i tro
Usædvanlige forhold førte familien Smith til Palmyra, og uafklarethed førte til, at Joseph bad.

FASTE ARTIKLER

8 Noter til oktoberkonferencen 2017

11 Tjeneste i Kirken: En afløsning er en begyndelse, ikke en afslutning
Richard M. Romney

12 Undervisning på Frelserens måde: Hvad kan jeg gøre for at undervise mere som Frelseren?
Tad R. Callister

16 På talerstolen: Gud har åbenbaret det for mig
Rachel H. Leatham

38 Profiler af tro: Feinga Fanguna

40 Sidste dages hellige røster

80 Til vi ses igen: Evangeliet favner al sandhed
Præsident Dieter F. Uchtdorf

BUDSKABER

4 Budskab fra Det Første Præsidentskab: Husk ham altid
Præsident Henry B. Eyring

7 Principper bag besøgsundervisning: Lær hende og hendes familie at kende

ARTIKLER

18 »Men I, hvem siger I, at jeg er?« Peters vidnesbyrd om Kristus
Terry B. Ball
Når vi lærer at elske og forstå Peter, bliver vi bedre beredt og i stand til at acceptere hans særlige vidnesbyrd om Kristus.

24 Religionsfrihed: Fredens hjørneste
Ældste D. Todd Christofferson
I en verden med stridende filosofier kan vi stå samlet i vores søgen efter fred ved at favne den religiøse mangfoldighed og forsvare religionsfriheden.

30 De hellige: Historien om Jesu Kristi Kirke i de sidste dage
Ældste Steven E. Snow
Se mere om den nye serie med flere bind om Kirkens historie.

PÅ OMSLAGET
Illustration: Joshua Dennis

44

44 »Han ville udfri os«

Reid Tateoka

I kølvandet på et ødelæggende jordskælv i Japan følte missionærerne, at Herrens beskyttende og vejledende hånd gjorde, at de var i sikkerhed.

48 Min mission blandt min familie

Andrea Gómez Lagunes

Jeg tænkte, at min mission ville være forbi efter min operation, men af en eller anden grund fik jeg lov til at blive. Nu skulle jeg bare finde ud af hvorfor.

Se, om du kan finde den Liahona, der er gemt i dette nummer.

Vink: Hvilke talenter kan du dele med andre?

50 Jesus Kristus: Vores kilde til sand fred

Ældste M. Russell Ballard

Verden kan tilbyde midlertidig glæde, men Jesus Kristus tilbyder evig fred.

54 Fred i verden versus fred i Kristus

Sarah Hanson

Hvordan kan I gennemskue verdens efterligninger på fred?

56 I kan ikke fastfryse det, jeg har i hjertet

Blossom Larynoh

Da det blev ulovligt at komme i en SDH-kirke i Ghana, vidste jeg, at mit vidnesbyrd måtte være stærkt.

58 Sådan styrkede jeg mit forhold til Gud

Ældste Massimo De Feo

Herren rækker personligt ud til os hver især. Beslut jer for at udvikle et stærkt forhold til ham nu.

60 Jeg overlod mine bekymringer til Gud

Ninoska Nawrath

Da min ven blev indlagt med svær depression, blev jeg overvældet af bekymring. Hvad kunne jeg gøre for at hjælpe?

62 Plakat: Evigt liv

63 Linje på linje: 1 Nefi 3:7

64 Spørgsmål og svar

Hvordan kan jeg bede mine venner om ikke at tale uvenligt eller upassende om andre?

74

66 Stå op for Kirken

Tracie Carter og Maryssa Dennis

Easton og hans nye ven GianMarco ville gerne undervise deres klasse om Kirken!

68 Lad jeres lys skinne: Udveksling af gaver

Marissa Widdison

70 Den store plan for lykke

Dette malebogshæfte lærer jer mere om vor himmelske Faders plan!

72 Apostle vidner om Kristus

Ældste Dallin H. Oaks

73 Bliv ved med at prøve!

Ældste Peter F. Meurs

Selv når det er skræmmende, kan det gøre andre glade, når I deler jeres talenter og vidnesbyrd.

74 Citatkort fra konferencen

75 Vores side

76 Historier fra skriften: Adam og Eva

Kim Webb Reid

79 Malebogsside

56

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring og Dieter F. Uchtdorf

De Tolv Apostles Kvorum:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook,
D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Redaktør: Hugo E. Martinez

Assisterende redaktører: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie
Vejledere: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R.

Curtis jun., Edward Dube, Sharon Eubank, Donald L. Hallstrom,
Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Adm. direktør: Richard I. Heaton

Leder af Kirkens Tidsskrifter: Allan R. Loyborg

Forretningsfører: Garff Cannon

Chefredaktør: Adam C. Olson

Vicechefredaktør: Ryan Carr

Udgivelsesassistent: Francisca Olson

Redaktion: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards,
Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt,
Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B.

Murdock, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough,
Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Ledende Art Director: J. Scott Knudsen

Art Director: Tadd R. Peterson

Designmedarbejdere: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,
Manie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green,
Colleen Hincley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy,
Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole
Walkenhorst

Koordinator af intellektuel ejendomsret:

Collette Nebeker Aune

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Produktionsmedarbejdere: Ira Glen Adair, Julie Burdett,
Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek
Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Trykchef: Steven T. Lewis

Distributionschef: Troy R. Barker

Liahona:

Redaktør: Svend Aage Andersen

Redaktionens adresse: Translation Division,
Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg.
Tlf. 38 11 18 50

Kirkenyt: Finn Lykkegaard

Distribution:

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, MOS,
Sveagatan 8 A, 441 32 Alingsås, Sverige

Abonnementoplysninger

Tegning af abonnement eller adresseændring kan ske ved
henvendelse til kundeservice på tlf. 0046-8 500 655 20.

E-mail: rcstockholm@ldschurch.org

Abonnementspris: DKK 68 pr. år (Grønland DKK 34).

Betaling: Online: store.lds.org; eller girokonto: 653-2136.

Indsendelse af manuskripter og spørgsmål sker online på
liahona.lds.org; med post til Liahona, Rm. 2420, 50 East North
Temple, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; eller med e-mail til
liahona@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas«
eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bislama, bulgarsk,
cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fiji, finsk, fransk,
græsk, haitiansk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk,
kinesisk, kinesisk (forenklet), kiribati, koreansk, kroatisk, lettisk,
litausk, malagassisk, marshallisk, mongolsk, norsk, polsk,
portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, slovensk, spansk, svensk,
swahili, tagalog, tahitiansk, thai, tjekkisk, tonga, tysk, ukrainsk,
ungarsk, urdu og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra
sprog til sprog).

© 2018 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbeholdes.
Printed in the United States of America.

Oplysninger om ophavsret: Medmindre, der står andet, kan
enkeltpersoner kopiere materiale fra Liahona til deres personlige,
ikke-kommercielle brug (herunder kirkekaldelser). Denne ret kan
trækkes tilbage når som helst. Billedmaterialer må ikke kopieres,
hvis der er restriktioner angivet i ophavsretteksten til værket.
Spørgsmål om ophavsret bør stiles til Intellectual Property Office,
50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA;
email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For readers in the United States and Canada:

February 2018 Vol. 167 No. 2. LIAHONA (USPS 311) Danish (ISSN
1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT
84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada,
\$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt
Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address.
Include address label from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt
Lake Distribution Center at address below. Subscription help line:
1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American
Express) may be taken by phone or at store.lds.org. (Canada
Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to
Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

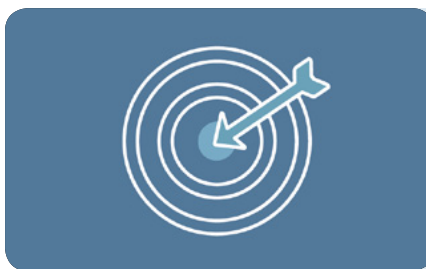
MERE PÅ NETTET

Læs artiklerne og indsend jeres
egen på liahona.lds.org.

Find inspirerende budskaber,
I kan dele, på [facebook.com/
liahona](https://www.facebook.com/liahona) (tilgængelige på engelsk,
portugisisk og spansk).

Send feedback til
liahona@ldschurch.org.

Abonnement på store.lds.org.
Eller besøg et distributionscenter,
spørg menighedsledere eller ring
001-800-537-5971 (USA og Canada).

BILDEDER FRA GETTY IMAGES

EMNER I DETTE NUMMER

Tallene angiver første side for artiklen.

Adam og Eva, 76

Depression, 54, 60

Dåb, 75

Familie, 10, 48, 75

Fred, 24, 50, 54, 60

Frelsesplanen, 70

Generalkonference, 74

Hjemmeundervisning, 40

Jesu Kristus, 4, 12, 18,
50, 54, 58, 62, 70, 72

Joseph Smith, 32

Kirkekaldelser, 11, 12, 58

Kirkens historie, 30, 32

Lydighed, 16, 63, 79

Missionering, 44, 48,
56, 66

Modgang, 44, 48, 54,
56, 60

Mormons Bog, 75

Nadver, 4, 58

Næstekærlighed, 7

Omvendelse, 4, 50

**Patriarkalske
velsignelser,** 38

Religionsfrihed, 24

Sandhed, 80

Skriftstudium, 43

Slægtshistorie, 43, 48

Sprog, 64

Talenter, 38, 68, 73

Templer, 75

Tjeneste, 7, 11, 42, 68

Undervisning, 12

Venskab, 7, 41, 60, 64, 66

Vidnesbyrd, 16, 18, 56,
66, 73

Vor himmelske Fader, 58,

62, 70

Ydmyghed, 12

**Præsident
Henry B. Eyring**

Førsterådgiver i
Det Første
Præsidentskab

HUSK HAM ALTID

Kan I se for jer, hvordan profeten Moroni indgrave-rede de sidste ord i Mormons Bog på de gyldne plader? Han var alene. Han havde set sin nations, sit folks og sin families undergang. Landet var i »ét vedvarende kredsløb« af krig (Mormon 8:8). Alligevel nærrede han et håb, for han havde set vores tid! Og af alt det, han kunne have skrevet, opfordrede han os til at *huske* (se Moro 10:3).

Præsident Spencer W. Kimball (1895-1985) kunne godt lide at undervise om, at det vigtigste ord i ordbogen kunne være *huske*. Eftersom vi har indgået pagter med Gud, sagde han, at »vores største behov er at huske« dem.¹

I kan finde ordet *huske* overalt i skrifterne. Når Nefi formanede sine brødre, opfordrede han dem ofte til at huske Herrens ord og til at huske, hvordan Gud havde reddet deres forfædre (se 1 Ne 15:11, 25; 17:40).

I sin store afskedstale brugte kong Benjamin ordet *huske* syv gange. Han håbede, at hans folk ville huske »Guds storhed ... og hans godhed og langmodighed mod« dem (Mosi 4:11; se også 2:41; 4:28, 30; 5:11-12).

Da Frelseren indstiftede nadveren, opfordrede han sine disciple til at tage den »til ihukommelse« af hans offer (Luk 22:19). I hver eneste nadverbøn, vi hører, kommer ordet *altid* foran ordet *erindre* (se L&P 20:77, 79).

Mit budskab er en invitation, ja tilmed en bøn om at huske. Her er tre forslag til, hvad I kan huske på, når I tager del i den hellige nadver hver uge. Jeg håber, at de vil være lige så nyttige for jer, som de har været for mig.

Husk Jesus Kristus

Husk for det første Frelseren. Husk, hvem han var på jorden, hvordan han talte til andre og hvordan han udviste venlighed i sine handlinger. Husk, hvem han brugte tid på og hvad han belærte om. Frelseren »færdedes overalt og gjorde vel« (ApG 10:38). Han besøgte de syge. Han adlød villigt sin Faders vilje.

Mest af alt kan vi huske den store pris, han af kærlighed til os betalte for at fjerne vores synders pletter. Når vi husker ham, vil vores ønske om at følge ham vokse. Vi vil ønske at være lidt venligere, mere tilgivende og mere villige til at søge Guds vilje og følge den.

Husk, hvad I har brug for at gøre bedre

Det er svært at tænke på Frelseren – hans renhed og fuldkommenhed – uden også at tænke på, hvor mangelfulde og ufuldkomne vi selv er i forhold til ham. Vi har indgået pagter om at lyde hans bud, og alligevel kommer vi ofte til kort, når det gælder den høje standard. Men Frelseren vidste, det ville ske, og derfor gav han os nadveren.

Nadveren har sine rødder i Det Gamle Testaments skik med ofringer, der omfattede bekendelse af ens synder (se 3 Mos 5:5). Vi ofrer ikke dyr mere, men vi kan stadig opgive vores synder. Skrifterne kalder det offer »et sønderknust hjerte og en angerfuld ånd« (3 Ne 9:20). Gå til nadveren med et angergivent hjerte (se L&P 59:12; Moro 6:2). Når I gør det, vil I opnå tilgivelse for jeres

synder, og I vil ikke komme væk fra den sti, der fører tilbage til Gud.

Husk jeres fremskridt

Når I ransager jeres liv under nadveren, håber jeg, at jeres tanker ikke blot kredser om det, I har gjort forkert, men også om det I har gjort godt – stunder, hvor I har følt, at vor himmelske Fader og Frelseren er tilfredse med jer. I kan måske tilmed

bruge lidt tid under nadveren til at bede Gud om at hjælpe jer med at se det. Når I gør dette, lover jeg, at I vil føle noget. I vil føle håb.

Når jeg har gjort dette, har Ånden forsikret mig om, at selvom jeg langt fra er fuldkommen, så er jeg bedre i dag, end jeg var i går. Og det giver mig tillid til, at jeg takket være Frelseren kan blive endnu bedre i morgen.

Altid er lang tid, og det forudsætter en stor målrettet indsats. I ved af erfaring, hvor svært det er at tænke bevidst på en ting hele tiden. Men uanset hvor godt I holder jeres løfte om altid at huske ham, vil han altid huske jer.

Frelseren kender jeres udfordringer. Han ved, hvad det vil sige at være presset af hverdagens krav. Han ved, hvor presserende jeres behov for de velsignelser, der kommer ved altid at huske og adlyde ham, er – »så [I] *altid* må have hans Ånd hos [jer]« (L&P 20:77, fremhævelse tilføjet).

Så han byder jer velkommen ved nadverbordet hver uge, hvor I endnu en gang får muligheden for at vidne for ham om, at I altid vil huske ham. ■

NOTE

1. Spencer W. Kimball, »Circles of Exaltation«, tale til CES-lærere, 28. juni 1968, s. 5.

UNDERVISNING UD FRA DETTE BUDSKAB

Livet kan være hektisk og gøre det svært for os altid at huske vor Frelser Jesus Kristus. Nadveren er dog en særlig tid, hvor vi hver uge kan tænke over hans liv og lære. Overvej sammen med dem, I underviser, hvordan I kan gøre brug af disse stille stunder nu, og drøft, hvordan I kan øge jeres fokus på Frelseren. Hvordan kan I bruge disse stunder til at reflektere over det, som I personligt kan gøre bedre? Hvilken værdi ligger der i at huske de fremskridt, I gør hver uge?

»Husk på, hvor barmhjertig Herren har været«
(Moro 10:3).

UNGE

Tre ting at huske på

Ordet *huske* fremkommer mange gange i Mormons Bog. Nefi opfordrede sine brødre til at huske, hvordan Gud havde reddet deres forfædre. Kong Benjamin bad sit folk om at erindre Guds storhed. Og Moroni rådede sine læsere til at huske, hvor barmhjertig Herren er.

Det er afgørende at huske Frelseren – vi har tilmed indgået pagt om at erindre ham, hver gang vi tager nadveren. Præsident Eyring opfordrer os til at huske disse tre ting under nadveren:

1. **Husk Jesus Kristus:** Læs skriftsteder om, hvordan Frelseren tjente og viste andre kærlighed. Hvad er jeres følelser omkring hans kærlighed? Hvordan kan I tjene og vise andre kærlighed, som Frelseren gjorde?
2. **Husk, hvad I har brug for at gøre bedre:** Reflekter over den forgangne uge med et angergivent hjerte. Vælg en ting, I kan ændre, og nedskriv, hvordan I vil forbedre jer. Sæt

jeres mål et sted, hvor I ofte får øje på det.

3. **Husk jeres fremskridt:** Bed Gud om hjælp til at se, hvilken fremgang I gør. Nedskriv, hvad I føler.

Vi er ikke perfekte, men det ved Frelseren godt. Det er derfor, han beder os om at huske ham. At huske ham indgyder os håb og et ønske om at forbedre os. Hver gang vi glemmer ham, husker han alligevel altid os, siger præsident Eyring.

BØRN

Husk Jesus

Skriverne belærer os om, at vi altid bør huske Jesus Kristus. Det betyder, at vi bør tænke *en masse* på ham og følge hans eksempel!

I kan tegne dette billede af Jesus op og farve det som en hjælp til altid at huske ham. Hæng det et sted, hvor I ofte får øje på det.

»Og hvis I altid erindrer mig, skal I have min Ånd til at være hos jer«
(3 Ne 18:11).

Lær hende og hendes familie at kende

Besøgsundervisning handler om at lære hver enkelt søster oprigtigt at kende og elske hende, så vi kan hjælpe hende med at styrke sin tro og yde tjeneste.

Tro, Familie, Tjeneste

Rita Jeppeson og hendes besøgslærer er blevet gode venner, når de mødes og taler sammen om evangeliet. Men under besøgene spiller de også ordlege, holder Ritas gamle hjerne frisk og skarp. Fordi Ritas besøgslærer har lært, hvad Rita har brug for og kan lide, ser de begge frem til hvert besøg. Der er så mange ting, søstre kan gøre under et besøg, såsom at gå en tur sammen eller hjælpe en søster med hendes opgaver.

Lucy Mack Smith, profeten Joseph Smiths mor, udtrykte i 1842 sine følelser om, hvordan søstre i den nyligt etablerede Hjælpeforening burde føle over for hinanden. Hun sagde: »Vi skal værdsætte hinanden, passe

på hinanden, trøste hinanden og modtage instruktioner, så vi alle kan være sammen i himlen.«¹ Det gælder stadig i dag.

Ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »Se jer selv som Herrens udsendinge til hans børn ... Vi håber ... at I vil opbygge en ægte, evangeliecentreret omsorg for medlemmerne, våge over og tage jer af hinanden og tale om åndelige og timelige behov på enhver måde, der hjælper.«²

Gennem Moses befalede Herren Israels børn, at »den fremmede, der bor som gæst hos jer, skal være som en af landets egne, og du skal elske ham som dig selv« (3 Mos 19:34). De søstre, vi besøger, er måske

»fremmede« til at begynde med, men når vi lærer dem og deres familie at kende, vil vi få et større ønske om at bære hinandens byrder, så de bliver lette« og få vores »hjerter knyttet sammen i enighed og i kærlighed, den ene til den anden« (Mosi 18:8, 21).

NOTER

1. Lucy Mack Smith, i *Døtre i mit rige: Hjælpeforeningens historie og virke*, 2011, s. 25.
2. Jeffrey R. Holland, »Kirkens udsendinge«, *Liahona*, nov. 2016, s. 62.

Til overvejelse

Hvilke kommende begivenheder er der i den søsters familie, som I besøger, som I kan være opmærksomme på og huske?

Tjeneste

I stedet for at komme med et specifikt budskab vil denne side hver måned handle om et nyt princip, der skal hjælpe os til at betjene hinanden bedre. Når I beder og søger inspiration, vil I vide, hvilket åndeligt budskab eller hjælp, som hver enkelt søster har brug for.

NOTER TIL OKTOBERKONFERENCEN 2017

»Hvad jeg, Herren, har talt, har jeg talt ... hvad enten det er ved min egen røst eller ved mine tjeneres røst, det er det samme« (L&P 1:38).

Når I gennemgår oktoberkonferencen 2017, kan I bruge disse sider (og noter til konferencer i fremtidige numre) som en hjælp i jeres studium og i jeres anvendelse af den nylige undervisning fra de levende profeter og apostle og andre kirkeledere.

LÆRDOMSMÆSSIGE HØJDEPUNKTER

Præstedømmets ed og pagt

»**E**n bærer af Det Melkisedekske Præstedømme indgår pagt om at opfylde de pligter, der er forbundet med Det Aronske Præstedømme og om at højne sin kaldelse i Det Melkisedekske Præstedømme ...

Til gengæld lover Gud, at bærere af Det Melkisedekske Præstedømme vil modtage nøgler til at forstå Guds hemmeligheder. Han vil blive

fuldkommengjort, så han kan komme ind i Guds nærhed. Han vil kunne udfylde sin rolle i arbejdet med frelse. Jesus Kristus vil berede vejen for præstedømmebæreren og vil være med ham. Helligånden vil være i præstedømmebæreren's hjerte, og engle vil løfte ham op. Hans legeme vil blive styrket og fornyet. Han vil blive arving til Abrahams velsignelser

og sammen med sin hustru blive medarvinger med Kristus i vor himmelske Faders rige. Disse er »store, dyrebare løfter« (2 Pet 1:4). Man kan ikke forestille sig nogen større løfter.«

Ældste Dale G. Renlund fra De Tolv Apostles Kvorum, »Præstedømmet og Frelserens forsonende kraft«, *Liahona*, nov. 2017, s. 65-66.

TRO OVERVINDER FRYGT

»Så selvom vi allerede har opbygget tro og mod i vores hjerte, forventer Herren mere

af os – og af generationerne efter os. De vil få brug for at være stærkere og modigere, fordi de vil skulle gøre større og sværere ting, end vi har gjort. Og de vil møde større modstand fra vores sjæls fjende ...

Jeg vidner om, at Herren vil drage foran jeres ansigt, når I er ude i hans ærinde. Sommetider vil I være den engel, Herren sender for at bære andre. Sommetider vil I være den, der er omringet af engle, der bærer jer. Men altid vil I have hans Ånd i jeres hjerte, som I er blevet lovet under hver eneste nadver. I skal blot holde hans bud.

Det bedste ligger endnu forude for Guds rige på jorden. Modstanden vil styrke vores tro på Jesus Kristus, som den har siden profeten Joseph Smiths tid. Troen vil altid vinde over frygten. Det skaber enighed, at vi står sammen. Og jeres bønner for dem i nød vil blive hørt og besvaret af en kærlig Gud. Han hverken døser eller sover.«

Præsident Henry B. Eyring, førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, »Frygt ikke for at gøre det gode«, *Liahona*, nov. 2017, s. 103.

TJENE DEM OMKRING OS

»Jeg tror, at de fleste medlemmer anser tjeneste for at være selve hjertet i deres pagter og det at være discipel.

Men jeg tror også, at det nogle gange er nemt at gå glip af nogle af de største muligheder for at tjene andre, fordi vi bliver distraheret, eller fordi vi kigger efter ambitiøse måder at ændre verden på, og vi ser ikke, at nogle af de vigtigste behov, vi kan imødekomme, findes i vores egen familie, blandt vores venner, i vores menighed og i vores lokalsamfund. Vi bliver rørt, når vi ser lidelserne og de store behov hos folk halvejs rundt om kloden, men vi ser ikke, at der sidder en person lige ved siden af os i klassen, der har brug for vores venskab ...

Vor himmelske Fader har måske placeret dem, der har mest brug for os, tættest på os, idet han ved, at vi er bedst egnede til at imødekomme deres behov.

Bonnie L. Oscarson, Unge Pigers hovedpræsident, »Behovene foran os«, *Liahona*, nov. 2017, s. 25-26.

»Hvornår og hvordan kommer inspirationen til generalkonferencetaler?

Uden et tildelt emne ser vi himlen på smukkeste vis koordinere emnerne og temaerne om evig sandhed ved hver eneste konference.«

Ældste Neil L. Ældste Neil L. Andersen fra De Tolv Apostles Kvorum, »Herrens røst«, *Liahona*, nov. 2017, s. 123.

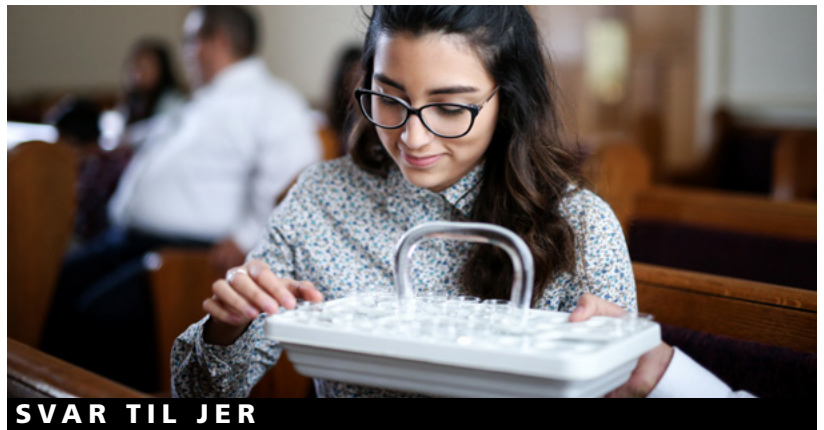

FULDKOMMENHED: NÅDENS GAVE

»Jeg tror på [Guds] fuldkommenhed, og jeg ved, at vi er hans åndelige børn med guddommeligt potentiale til at blive, som han er. Jeg ved også, at som børn af Gud bør vi ikke fornede eller sværte os selv til, som om det at slå os selv i hovedet på en eller anden måde gør os til den person, Gud ønsker, vi bliver. Nej! Altid med en villighed til at omvende os og et stærkt ønske om større retfærdighed i hjertet håber jeg, at vi kan forfølge vores personlige fremskridt på en måde, der ikke giver os mavesår eller anoreksi, depression eller ødelagt selvværd ...

Ja, kom til Kristus, og bliv fuldkomment gjort i ham ... bønfaller Moroni. »[elsk] Gud af hele jeres magt, sind og styrke, da ... [kan I] ved hans nåde ... blive fuldkomne i Kristus« (Moroni 10:32, fremhævelse tilføjet). Vores eneste håb om sand fuldkommenhed ligger i at modtage den som en gave fra himlen - vi kan ikke selv gøre os »fortjent« til det. Derfor tilbyder Kristi nåde os ikke blot frelse fra sorg og synd og død, men også frelse fra vores egen vedvarende selvkritik.«

Ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum, »Så vær da fuldkomne – i sidste ende«, *Liahona*, nov. 2017, s. 40, 41.

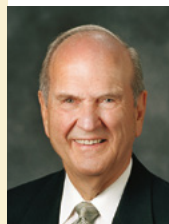

SVAR TIL JER

Hvordan kan vi bringe Frelseren ind i vores liv?

»At [tage nadveren] betyder at lukke alt ude af vores liv, der ikke er overensstemmende med en kristuslignende karakter, og at gøre hans egenskaber til vores. Det er den dybere mening med omvendelse, ikke blot at vende sig fra synd, men også fra da at bringe »sit hjerte og sin vilje i harmoni med Gud« (Bible Dictionary, »Repentance«).

Ældste D. Todd Christofferson fra De Tolv Apostles Kvorum, »Det levende brød, som kom ned fra himlen«, *Liahona*, nov. 2017, s. 39.

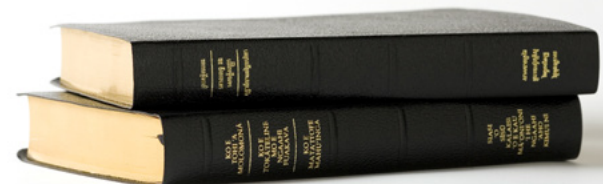
APRIL 2017 MORMONS BOG UDFORDRING

»Siden præsident Monsons opfordring [om at studere og grunde over Mormons Bog] har jeg prøvet at følge hans råd. Blandt andre ting har jeg lavet en liste over, hvad Mormons Bog er, hvad den *bekræfter*, hvad den *gendriver*, hvad den *opfylder*, hvad den *tydeliggør*, og hvad den *åbenbarer*. Det har været en lærerig og inspirerende øvelse at se på Mormons Bog gennem den vinkel. Det anbefaler jeg jer alle at gøre. [Se i slutningen på præsident Nelsons tale de lister, han har samlet] ...

[Overvej disse spørgsmål:] For det første, hvad ville jeres liv være *uden* Mormons Bog? For det andet, hvad ville I *ikke vide*? Og for det tredje, hvad ville I *ikke have*? ...

Jeg ved, at præsident Thomas S. Monson er Guds profet på jorden i dag. Jeg elsker og opretholder ham af hele mit hjerte.«

Præsident Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles Kvorum, »Mormons Bog: Hvad ville jeres liv være uden?«, *Liahona*, nov. 2017, s. 61, 63.

EN AFLØSNING ER EN BEGYNDELSE, IKKE EN AFSLUTNING

Richard M. Romney

Kirkens Tidsskrifter

Vi degraderes eller forfremmes ikke i Kirken. Vi bevæger os fremad sammen.

En af mine venner blev for nylig afløst som biskop i sin menighed. Nogle dage senere spurgte han mig, der også har tjent som biskop, om vi kunne snakke sammen.

»Er det normalt at føle, som jeg gør?« spurgte han.

»Hvad føler du?«

»Jeg føler mig frakoblet, tror jeg. Jeg har været involveret i så mange menneskers liv, og nu er det hele pludselig forbi. Vil jeg nogensinde føle mig så involveret igen?«

Hans spørgsmål fik mig til at tænke på dengang, jeg blev afløst. Jeg havde tilsvarende følelser. Jeg savnede at være dybt involveret i at hjælpe folk med at komme Frelseren og deres himmelske Fader nærmere. Jeg savnede at opfordre dem til at søge og følge inspiration fra Helligånden. At tjene som biskop havde været en vidunderlig velsignelse, og nu var det forbi.

Eller var det? Efterhånden som der gik lidt tid, indså jeg, at velsignelsen ved at tjene aldrig forsvinder. Det er en stadig mulighed. Som Jesu Kristi disciple er det så ikke meningen, at vi *altid* skal huske ham? (Se L&P 20:77,79). Skal vi ikke

altid hjælpe andre med at komme Frelseren og deres himmelske Fader nærmere. Og skal vi ikke *altid* hjælpe andre, især vores ægtefælle og familie med at søge og følge inspiration fra Helligånden?

Jeg kom i tanke om disse ord af ældste Dallin H. Oaks fra De Tolv Apostles Kvorum: »Vi bliver ikke »degraderet, når vi bliver afløst, og vi bliver ikke »forfremmet, når vi bliver kaldet. Vi »degraderes eller forfremmes« ikke i Herrens tjeneste. Der er kun at gå »fremad eller tilbage«, og forskellen ligger i, hvordan vi tager imod og reagerer på vores afløsninger og vores kaldelser. Jeg præsiderede engang ved afløsningen af en

ung stavspræsident, der havde ydet en god indsats i ni år og nu fandt glæde ved sin afløsning og den nye kaldelse, han og hans hustru netop havde modtaget. De var blevet kaldet til at være ledere i børnehaveklassen i deres menighed. Kun i denne kirke bliver det anset for at være ligeså ærefuldt!«¹

Da min ven og jeg talte, indså vi begge, at tjeneste ikke ender, når vi bliver afløst fra en kaldelse, uanset hvilken det er. For Kristi tilhængere ophører tjeneste aldrig. Snart modtager vi en ny kaldelse, og vi bevæger os igen fremad sammen. ■

NOTE

1. Dallin H. Oaks, »Præstedømmets nøgler og myndighed«, *Liahona*, maj 2014, s. 49.

Tad R. Callister
Søndagsskolens
hovedpræsident

HVAD KAN JEG GØRE FOR AT UNDERVISE MERE SOM FRELSEREN?

Da jeg tjente som missionspræsident i Toronto i Canada, kom en af mine assistenter til mig og sagde: »Præsident, hvordan kan jeg blive en bedre missionær?« Min første respons var: »Du klarer dig storartet.« Og det gjorde han virkelig. Men han var vedholdende, så jeg tænkte over det et øjeblik og kom så med et forslag. Han svarede positivt med et smil.

Jeg fortalte de andre missionærer om denne oplevelse. Snart kom andre ældster og søstre til deres interview og spurgte: »Præsident, hvordan kan jeg blive en bedre missionær?« Dette enkle spørgsmål fra en missionær satte gang i en ånd af forbedring over hele vores mission.

På samme vis vil lærere modtage konstruktive råd, hvis de oprigtigt stiller Herren og deres ledere dette enkle spørgsmål: »Hvad kan jeg gøre for at undervise mere som Frelseren?« Herren har lovet: »Vær du ydmyg, så skal Herren din Gud lede dig ved hånden og give dig svar på dine bønner« (1&P 112:10).

Klemme på

J.B. Priestley, en engelsk forfatter, blev engang spurgt om, hvordan han var blevet så anerkendt en skribent, eftersom ingen af hans begavede jævnaldrende havde udmærket sig. Han svarede: »Forskellen på os ligger ikke i evnen, men i det faktum, at mens ... de ... blot har leget med tanken om [at skrive], har jeg virkelig klemmt på!«

Som lærere kan vi spørge: »Er vi tilfredse med vores nuværende undervisningsevner eller vil vi klemme på for at undervise som Frelseren?« Hvis det er tilfældet, er vi så villige til at lægge al stolthed til side og ikke blot vente på instruktion, men søge den aktivt?

Nøglen er ydmyghed

Vi har mange meget dygtige lærere i Kirken, men sandheden er den, at uanset hvor mange års erfaring vi har eller eksaminer, vi tager, eller hvor vellidte vi er af klassesdeltagerne, kan vi alle blive bedre og undervise mere som selve Mesteren, forudsat at vi er ydmyge. Måske er den mest

kendetegnende kvalitet for en kristuslignende lærer, at man er lærevillig. Ydmyghed er en kvalitet, der både indbyder Ånden og nærer vores lyst til at blive bedre.

Jeg mødes lejlighedsvis med søndagsskolepræsidenter, der er skuffede, fordi en eller flere af lærerne i deres menighed eller gren føler, at de har så stor erfaring eller har opnået så meget, at de ikke har brug for yderligere vejledning eller at komme til lærerrådsmøder. Det gør mig ked af det, for jeg har aldrig mødt en lærer, der ikke kunne blive bedre på en eller anden måde.

Jeg ved, at hvis selv den mest erfarne lærer vil komme til lærerrådsmøder med et ydmygt hjerte og et flammende ønske om at lære, vil sådan en lærer modtage guddommelig indsigt og indtryk omkring, hvordan han eller hun kan blive bedre. Jeg har været til mange lærerrådsmøder, og jeg er altid gået derfra med en eller anden form for ny indsigt eller et ønske om at finpudse en evne eller egenskab for at blive bedre.

Behovet for at udvikle undervisningsfærdigheder

Nogle kan måske tænke, at undervisningsfærdigheder eller -teknikker blot er et mekanisk eller verdsligt værktøj. Når vi udvikler dem, åbner det dog for, at Ånden kan vælge mellem forskellige måder at møde deltagernes individuelle behov på. Hvem er mest produktiv, den mand, der forsøger at fælde et træ med sin lommekniv eller den samme mand, der bruger en kædesav? I begge tilfælde har den samme mand den samme styrke og karakter, men i det sidste tilfælde er han langt mere produktiv, fordi han har et mere effektivt værktøj til sin rådighed.

Undervisningsfærdigheder bliver et guddommeligt værktøj i Åndens hænder.

Træning og øvelse, rollespil, studium og observation kan hjælpe en lærer på ethvert niveau med at udvikle evner, som Ånden kan trække på – hjælpe os til at undervise som Mesteren. Mange af disse færdigheder kan udvikles på lærerrådsmøderne.

Herren kan danne og forme os

Nogle kan føle, at de bare ikke kan undervise som Frelseren – at en sådan ambition ligger langt udover deres evner. Peter kan have tænkt, at

han blot var fisker; Matthæus blot en foragtet tolder. Men med Frelserens hjælp blev de begge stærke ledere og forkyndere af evangeliet.

Denne evne, Herren har til at danne og forme os, minder meget om den oplevelse, som Michelangelo havde, da han udhuggede det, der af mange betragtes som det fineste kunstværk, der nogensinde er skabt af menneskehænder – *David*.

Før Michelangelo påtog sig projektet, havde to andre skulptører, Agostino di Duccio og Antonio Rossellino, haft opgaven med at færdiggøre statuen. Begge oplevede det samme problem: Marmorblokken

på havde den rette højde og bredde, men marmorstenen havde alvorlige fejl. Di Duccio og derefter Rossellino havde begge afprøvet deres kunstneriske evner på denne blok, men til ingen nytte. Der var bare for mange ufuldkommenheder.² Til sidst gav de op. Michelangelo så de samme ufuldkommenheder, men han så også bag dem. Han så en levende, åndende, majestætisk David, som i dag stadig får folk til at gispe, når de ser den.

Og på lignende vis har Gud erklæret, at hans evangeliums fylde vil »blive forkyndt af de svage og ringe til verdens ender« (L&P 1:23). Gud ser vores ufuldkommenheder og mangler, men han ser også bag dem. Han har ikke alene evnen til at hjælpe os med at overvinde vores svagheder, men også til at vende de selvsamme

svagheder til styrker (se Eter 12:26-27). Han kan hjælpe os med at forfine og perfektionere vores undervisningsfærdigheder og -egenskaber, så vi kan undervise mere som Frelseren.

Måder at undervise mere som Frelseren på

Følgende er kerneelementer, som vi kan stræbe efter for at kunne undervise mere som Frelseren:

- **Undervis ved Ånden** og vid, at det er Ånden, der giver vores lektioner liv og substans (se L&P 43:15).
- **Fokuser på doktrinen** i erkendelse af, at det er læren, som den formidles i skrifterne og af de levende profeter, der har den iboende kraft til at ændre menneskers liv (se Alma 31:5).

- **Bliv lærevillig** i kundskab om, at den ideelle lærer også er den ideelle elev (se L&P 88:118).
- **Søg åbenbaring** i vished om, at der med ethvert kald til at undervise følger en rettighed til at modtage åbenbaring til højnelse af kaldelsen (se L&P 42:61).
- **Udvis kærlighed** ved at lære det enkelte klassemedlems navn at kende, bed for dem hver især, vis personlig interesse i den enkelte (især dem med særlige behov) og ræk på en meningsfuld måde ud til dem, der ikke kommer i klassen (se Moro 7:47-48).

En personlig evaluering

Apostlen Paulus gav dette råd: »Ransag jer selv, om I er i troen!« (2 Kor 13:5). Dette kan for lærere oversættes til: »Gransk jer selv og find ud af, om I underviser på Frelserens måde eller jeres egen måde.« Begyndelsen af året er et velegnet tidspunkt at foretage sådan en granskning på. I opfordres af samme grund til at besvare spørgsmålene til personlig evaluering i forbindelse med denne artikel. Når I gør det, vil Ånden hjælpe jer til at vide, hvad I skal fokusere på for at blive en mere kristuslignende underviser, og hvordan I kan tilegne jer og udvikle de nødvendige egenskaber og færdigheder for at blive det. ■

NOTER

1. J.B. Priestley, *Rain Upon Godshill*, 1939, s. 176.
2. Se »Michelangelos David,« accademia.org/explore-museum/artworks/michelangelos-david.

Fremskridt som en kristuslignende lærer: En personlig evaluering

Overvej principperne for effektiv undervisning herunder. Brug pladsen til at skrive, hvad du føler dig tilskyndet til at gøre på områder, hvor du føler du kan forbedre dig.

1. Jeg kommer altid til lærerrådsmøderne med et ydmygt ønske om at lære og deltage (se L&P 112:10).	
2. Jeg skriver regelmæssigt indtryk fra Ånden ned som en hjælp til mig som lærende og lærer (se L&P 76:28).	
3. Jeg begynder at forberede min lektion mindst en uge i forvejen (se L&P 88:118-119).	
4. Jeg har en passende balance mellem instruktion fra læreren og drøftelse i klassen (se L&P 88:122).	
5. Jeg beder inderligt om Ånden, så jeg kan være et redskab i Guds hænder (se L&P 42:14).	
6. Jeg tager mig tid til at grunde over en skriftstedsblok, inden jeg læser lektionen eller andet materiale, så jeg er bedre forberedt på den åbenbaring, jeg måske modtager (se L&P 42:61).	
7. Jeg hjælper klassemedlemmerne, især de unge, til ikke blot at lære evangeliet, men også til at blive gode undervisere, så de kan blive bedre missionærer, ledere, lærere og forældre (se L&P 88:77).	
8. Jeg beder med navns nævnelse for dem i min klasse (se Luk 22:32).	
9. Jeg rækker ud mod dem i min klasse, som ikke kommer (se Luk 15:1-7).	
10. Hvad er min største udfordring for at blive en kristuslignende lærer, og hvordan kan jeg overvinde den udfordring?	

En mere dybdegående evaluering findes på side 37 i *Undervisning på Frelserens måde*.

GUD HAR ÅBENBARET DET FOR MIG

Rachel H. Leatham

Denne nye serie fremhæver trofaste kvinders liv og budskaber med uddrag fra bogen *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women*, 2017. Udvalgte kapitler er tilgængelige på churchhistorianspress.org/at-the-pulpit.

Jeg tror, at jeg er en af de lykkeligste piger i verden, og det er evangeliet, der gør, at jeg har det sådan, for jeg ved, at evangeliet er sandt. Jeg ved, at Gud vor Fader og hans Søn Jesus Kristus kom ned og medbragte evangeliet, gengav det og talte til profeten Joseph Smith ...

Selvom jeg skulle leve for evigt, føler jeg ikke, at jeg ville kunne takke vor himmelske Fader nok for velsignelserne i mit liv, for privilegiet ved at tage ud i verden og bære vidnesbyrd, fortælle om det gengivne evangelium, at Kristus har bemyndiget sine tjenere og om de velsignelser, der er i vente for dem, der hører og adlyder sandhedens, livets og frelsens ord ...

Jeg tænker sommetider, at vi unge herhjemme ikke helt forstår det ansvar, der hviler på os. Vi husker ikke altid på, at de, der står i spidsen for os, er ældre, og når vores fædre og mødre er borte, hviler det på os at videreføre deres arbejde, vi er de kommende ansvarlige i Zion. Gør vi vores del, og forbereder vi os, så vi

vil være i stand til at videreføre det arbejde, som vores fædre har gjort?

... Er vi i stand til at fortælle, hvilke løfter Herren har givet os, hvis vi holder hans bud? Er vi bekendte med den gamle optegnelse om indbyggerne på dette kontinent, Mormons Bog? Og er vi inde i de store sandheder, der belæres om deri, og med de [andre] bøger, der lærer os om skønheden i det værk, som vi er engageret i i dag? Jeg er bange for, at vi ikke er tilstrækkeligt fortrolige med evangeliets principper, og at vi ikke er så flittige, som vi burde være.¹

Hvor meget er givet, er meget krævet; og I ved, hver eneste af jer, hvor meget vi er blevet givet, og hvor meget der er krævet af os (se Luk 12:48; L&P 82:3). Forbereder vi os, så vi ikke kommer til kort? Lad os efterleve hvert ord, der udgår af Guds mund (se 5 Mos 8:3; Matt 4:4; LP 84:44). Lad os leve, så han altid vil være villig til at kalde os sine og til at velsigne og elske os

... Jeg vil gerne gentage, at jeg ved, at evangeliet er sandt. Ikke fordi min

OM SØSTER LEATHAM

Rachel Hannah Leatham (1884-1979) blev den anden kvinde, der blev medtaget i Kirkens officielle konferencerapport, da hun talte ved et udendørsmøde ved generalkonferencen den 5. april 1908.

Hun var blandt den første generation af ugifte kvinder, der tjente som forkyndende missionærer for Kirken. Da hun var 22, blev hun kaldet til at tjene i Colorado-missionen i september 1906.

Da hun vendte tilbage til Salt Lake City i 1908, meldte hun sig som frivillig guide på Tempelpladsens informationskontor. Kontoret var åbnet i 1902, og hensigten var at give korrekt information og uddele kirkelitteratur til dem, der besøgte tempelpladsen.

På den tid blev generalkonferencen holdt i Tabernaklet på Tempelpladsen. Når Tabernaklet var fuldt, blev deltagerne ført til de samtidige møder ved Assembly Hall. Og når Assembly Hall var fyldt, samlede folk sig på græsplænen nær Informationskontorets bygning, hvor der blev holdt møde for dem, der ikke var plads til ved konferencen.

Dette budskab er et uddrag af den tale, søster Leatham holdt ved generalkonferencens udendørsmøde den 5. april 1908. Retskrivning er gjort tidssvarende.

far ved det, eller fordi min mor altid har undervist mig om det, men jeg ved, at evangeliet er sandt, fordi Gud har åbenbaret det for mig. Hans Ånd har båret vidnesbyrd for min ånd (se Rom 8:16), og det vidnesbyrd

er Guds dyrebareste gave til mig.

Må Gud velsigne os alle, det beder jeg om i Jesu navn. Amen. ■

Excerpted from Jennifer Reeder and Kate Holbrook, eds., At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women, 2017, s. 133–135.

NOTE

1. Søster Leathams månedlige breve til sin missionspræsident viser hendes flid. Den 25. februar 1907 skrev hun: »Jeg har bestrebt mig på at passe mine pligter og har fundet mit arbejde meget tilfredsstillende« (Colorado Denver South Mission General Minutes, s. 166).

»Men I, hvem siger I, at jeg er?«

PETERS VIDNESBYRD OM KRISTUS

Terry B. Ball

Professor i religion på Brigham Young University

Apostlen Peter er elsket af de troende – måske fordi han virker så autentisk og let tilgængelig for os. Vi kan føle med ham. Vi beundrer hans mod, da han opgav alt og »straks lod garnene være«, da Frelseren sagde: »Kom og følg mig, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere« (Matt 4:18-20). Vi forstår hans forvirring over meningen og betydningen af lignelserne (se Matt 15:15-16). Vi kan mærke desperationen, da han råbte: »Herre, frels mig!«, da hans fødder og tro vaklede på den aften på de oprørte vande (Matt 14:22-33). Vi forstår hans fascination af forvandlingen (se Matt 17:1-13). Vi græder med ham i skam over, at han tre gange fornægtede Kristus (se Matt 26:69-75), sørger med ham i Getsemane (se Matt 26:36-46) og glæder os med ham, da han ser den tomme grav (se Joh 20:1-10).

Måske ønskede evangelisterne at give os den personlige tilknytning til Peter. I deres beretninger virker det som om, at de bevidst videregiver flere af hans oplevelser og samtaler med Jesus end nogen af de andre oprindelige tolv.¹ Mange af os formoder, at al den opmærksomhed vises Peter i evangelierne, fordi han blev talsmand og leder for apostlene. Men måske fortæller Matthæus, Markus, Lukas og Johannes også så ofte og detaljeret om Peters omgang med Kristus, fordi de håbede, at efterhånden, som vi lærer at elske og forstå Peter, vil vi være mere beredte og i stand til at godtage hans særlige vidnesbyrd om Kristus – et vidnesbyrd, som han virker til at have været nøje forberedt til at bære.

Når vi lærer at elske og forstå apostlen Peter, bliver vi bedre beredte og i stand til at acceptere hans særlige vidnesbyrd om Kristus.

Peters forberedelse

Da Peter fulgte Jesus under hans jordiske tjenestegering, virker det som om, at apostlens vidnesbyrd om, at Mesteren var Messias, blev opnået gennem intellektuelle og praktiske oplevelser og åbenbaringer, der blev ham til del. Dette for at sige, at hans vidnesbyrd, ligesom vores i dag, kom via hans hoved, hans hænder og hans hjerte.

Peter vidste, at Jesus af Nazaret var mere end en almindelig mand, han så ham gøre blinde seende, rense den spedalske, få den lamme til at gå og opvække den døde (se Matt 11:4-5; se også Joh 2:11; 10:25; 20:30-31). Den logiske bekræftelse, han fik på, at Jesus var Kristus, blev underbygget af det, han lærte, når han fulgte Mesterens vejledning. Han kastede sine net ud, som Frelseren sagde, og fangede en stor mængde fisk (se Luk 5:1-9; Joh 21: 5-7). Da Frelseren bød ham »kom«, gik han på vandet (se Matt 14:22-33). Da han omdelte de beskedne brød og fisk til folkemængden, som Frelseren bad om, så han miraklet ske lige i hænderne på ham, da der var rigeligt (se Joh 6:1-14).

Disse vidnesbyrd i hans hoved og til hans hænder understøttede afgjort det stærkeste vidnesbyrd, Peter fik – vidnesbyrdet i hans hjerte. Da Jesus spurgte sine disciple: »Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?« kom de med deres samtidiges almene konklusioner. Da Frelseren så gjorde spørgsmålet mere personligt og spurgte: »Hvem

siger I, at jeg er?« (se Matt 16:13-15).

Peter svarede uden tøven:

»Du er Kristus, den levende Guds søn.«

Og Jesus sagde til ham: »Salig er du, Simon, Jonas' søn, for det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min fader i himlene« (Matt 16:16-17).

Forberedelsen af Peter som et særligt vidne om Kristus omfattede adskillige personlige oplevelser med Jesus.² Personlige råd og vejledning fik han ofte, når han gik til Frelseren med spørgsmål, eller når Kristus opfattede, at Peter havde brug for yderligere undervisning.³

Peter var måske også den af alle Kristi disciple, der blev mest irttesat.⁴ Det er beundringsværdigt, at Peter valgte ikke at blive fornærmet, men han fortsatte i stedet for med at følge Mesteren, og hans kundskab og vidnesbyrd om ham voksede dag for dag.⁵

Forberedelsen af fiskeren fra Galilæa kulminerede i det, han var vidne til efter korsfæstelsen. Da Peter hørte om den tomme grav, løb han ud til graven for selv at se det, og han gik hjem, »forundret over, hvad der var sket« (Luk 24:1-12; se også Joh 20:1-9). Lukas skriver, at den opstandne Frelser på et tidspunkt samme dag viste sig for Peter, selvom vi ikke kender meget til det (se Luk 24:34; 1 Kor 15:3-7). Senere samme aften viste Herren sig for apostlene og nogle andre disciple og lod dem mærke sine sår. Han åbnede deres sind for, hvordan hans opstandelse var

Peter vidste, at Jesus af Nazaret var mere end en almindelig mand, han så ham gøre blinde seende, rense den spedalske, få den lamme til at gå og opvække de døde.

opfyldelse af profetier i Moseloven og skrifterne, da han sagde: »I skal være vidner om alt dette« (se Luk 24:36-48; se også Mark 16:14; Joh 20:19-23). De 11 disciple rejste senere til Galilæa, som Frelseren havde bedt dem om, og på det »bjerg, hvor Jesus havde sat dem stævne«, sagde han: »Mig er givet al magt i himlen og på jorden« (Matt 28:7, 10, 16-20).

I alt dette blev Peter gennem sit hoved, sine hænder og sit hjerte yderligere belært til at være vidne om den opstandne Kristus, for han så den opstandne Herre med sine egne øjne, hørte ham med sine egne ører, følte ham med sine egne hænder og han følte helt sikkert Åndens bekræftelse i sit hjerte igen.

Peters hverv

Akkurat som det krævede tid, undervisning og erfaring for Peter helt at forstå Messias' forsonende mission, så var det at begribe, at han var

et særligt vidne om Kristus, også en gradvis proces.

Det virker som om, at Peter først for alvor forstod, hvad der var forventet af ham, da Herren underviste ham ved Galilæasøen. Peter havde to gange mærket korsfæstelsens sår på Mesterens opstandne legeme, men han var tilsyneladende stadig usikker på, hvad han skulle gøre, for han sagde: »Jeg tager ud at fiske« (Joh 21:3). Nu hvor Jesus ikke længere var hos dem, så det ud som om, at Peter ville vende tilbage til sin gamle levevej. Og hans brødre fulgte ham.

De var ude hele natten, men de fangede ingenting. Da de nærmede sig kysten, sikkert udmattede og mismodige, så de en person stå på strandbredden, de genkendte ham ikke, og han sagde, at de skulle kaste nettet ud igen. Måske var det erindringen om en tidligere lejlighed, hvor de havde adlydt et tilsvarende råd, der fik dem til at gøre det, denne gang uden protest eller spørgsmål (se Luk 5:1-9; Joh 21:3-6). Da de trak garnet ind, var det denne gang så fuld af fisk, at Johannes sagde til Peter: »Det er Herren« (Joh 21:7). Peter var for spændt til at vente på, at båden lagde til, så han »sprang ud i vandet« for at komme hurtigere ind til Mesteren (Joh 21:7). Da de andre kom ind, så de, at et måltid af fisk og brød stod klar til dem (se Joh 21:9).

Da de havde spist, siger Jesus til Peter, måske pegede han på de fisk, Peter havde valgt at fange

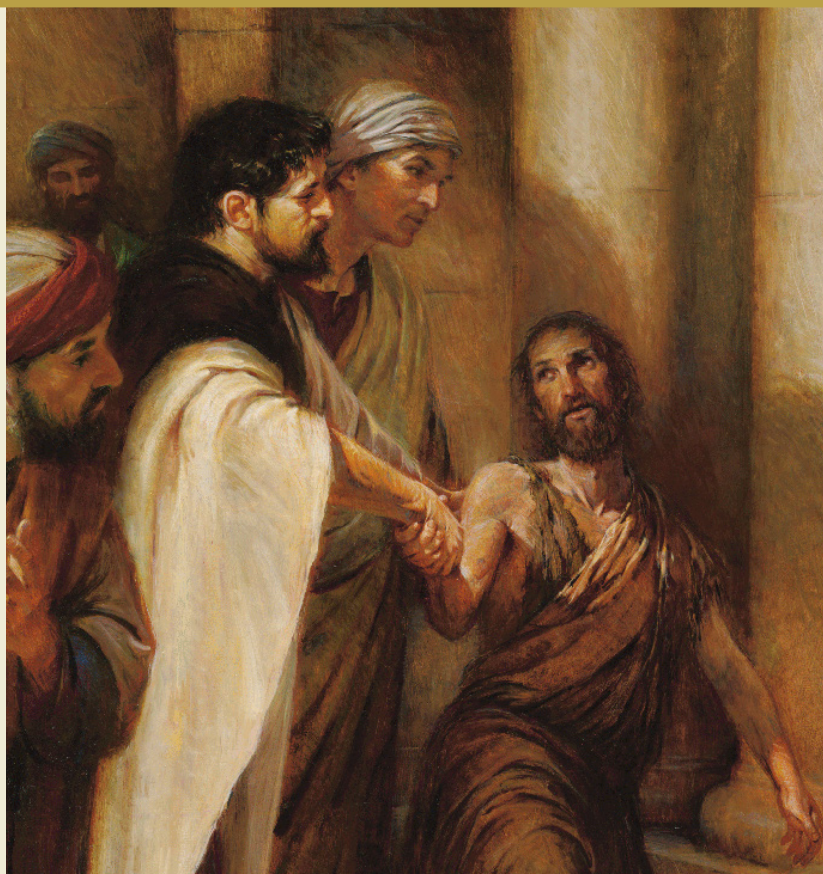
»Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre?«

og spurgte: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre?« (Joh 21:15). Peter har sikkert fundet spørgsmålet lidt mærkeligt. Selvfølgelig elskede han Frelseren mere end fisk eller at fiske. Måske har der været et strejf af skepsis i hans svar: »Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær«, hvortil Kristus svarede: »Vogt mine lam!« (Joh 21:15). Frelseren spurgte Peter igen, og igen forsikrer Peter Kristus om sin kærlighed, og igen siger Kristus: »Vær hyrde for mine får!« (Joh 21:16). Peter bliver bedrøvet, da Jesus for tredje gang beder disciplen om at bekræfte hans kærlighed. Vi kan mærke både patos og passion i Peters tredje bekræftende svar: »Herre, du ved alt; du ved, at jeg har dig kær« (Joh 21:17). Igen bød Jesus ham: »Vogt mine får« (Joh 21:17).⁶ Hvis Peter virkelig elskede Herren, var han ikke længere fisker, men snarere en hyrde, der vogtede Mesterens flok.⁷ Peters handlinger og tjenestegering fra den tid bekræfter, at han til sidst forstod sin mission og sit kald til at være en særlig tjener og et særligt vidne om Kristus.

Peters vidnesbyrd

Efter dagene i Galilæa fulgte Peter sit hverv fra Kristus med bemærkelsesværdig tro, mod og standhaftighed. Som ledende apostel trådte han ind i sit kald som leder for Kirken. Selvom Peter var travlt beskæftiget med kaldets mange ansvar, svigtede han ikke sit ansvar for altid at vidne om Kristus, heller ikke på pinsedagen, hvor mange var samlet og Helligånden fyldte dem (se ApG 2:1-41), ved tempelporten med en mirakuløs helbredelse (se ApG 3:6-7, 19-26), da han blev arresteret og ført for de jødiske ledere (se ApG 4:1-31; se også ApG 5:18-20), i sin prædiken til de hellige (se ApG 15:6-11) og i sine breve.

I sine breve reflekterer han over sit personlige vidnesbyrd om Kristi lidelser og udtrykker sit håb om at få »del i den herlighed, som skal åbenbares« (1 Pet 5:1).

Peter varetog sit hverv fra Kristus med bemærkelsesværdig tro, blandt andet da han til den lamme mand ved templet sagde: »Sølv eller guld har jeg ikke, men jeg giver dig, hvad jeg har: I Jesu Kristi, nazaræerens, navn, stå op og gå!«

Hen mod enden anerkender han resolut, at han også »snart skal forlade det, som vor Herre Jesus Kristus har tilkendegivet mig« (2 Pet 1:14).

I denne højtidelige observation tænkte Peter måske over de ord, Jesus havde sagt til ham så mange år tidligere ved Galilæa. Der havde Frelseren, efter at han havde bedt Peter om at vogte sine får, erklæret: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Da du var ung, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du ville; men når du bliver gammel, skal du strække dine arme ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig hen, hvor du ikke vil« (Joh 21:18). Som Johannes forklarede: »Med de ord betegnede [Jesus] den død, Peter skulle herliggøre Gud med. Og da han havde sagt det, sagde han til ham: »Følg mig!« (Joh 21:19). Da Peter på sine gamle dage tænkte over sin død, fandt han helt sikkert fred og glæde i

visheden om, at han i sandhed havde fulgt Kristus i livet, og at han var rede til at følge ham i døden.

Vi ønsker, at flere af Peters aktiviteter og skrivelser var blevet bevaret i Det Nye Testamente. Det, der er blevet bevaret, er en skat, og den gør os venligt stemt mod denne trofaste fisker. Optegnelsen viser, hvor lille den end er, hvordan Peter omhyggeligt og personligt blev forberedt af Kristus på at være et særligt vidne om ham. Når vi læser denne beretning, kan vi opdage, at vores tro og forståelse af Kristus kan vokse side om side med Peters. Det kan give os håb og perspektiv i vores personlige trosrejse. Når vi ser, hvordan det, Kristus forventede af Peter, blev klart for ham, og dernæst ser det mod og den hengivenhed, han udviste i sit hverv fra Frelseren, kan vi ledes til at tænke: »Hvad forventer Kristus af mig?« og »Gør jeg nok?« Når vi studerer Peters vidnesbyrd om Kristus, kan vi blive ivrige efter at gentage hans ord: »Vi tror, og vi ved, at du er Guds hellige« (Joh 6:69). ■

NOTER

1. Selvom der er nedskrevet langt mere om Paulus' vidnesbyrd, oplevelser og lærdomme i Det Nye Testamente end om Peters, var Paulus ikke en af de oprindelige tolv, og han nævnes ikke i de fire evangelier.
2. Se Matt 17:1-13; 26:36-46, 58; Mark 13:1-37; Luk 8:49-56; 9:28-36.
3. Se Matt 17:24-27; 18:2-35; 19:27-20:28; Luk 12:31-49; Joh 13:6-19.
4. Se Matt 14:31; 15:15-16; 26:33-34, 40; Mark 8:32-33; Joh 18:10-11.
5. Om Peter og de mange irettesættelser, han fik af Kristus, sagde præsident Spencer W. Kimball (1895-1985): »[Kristus] irettesatte Peter til tider, fordi han elskede ham, og Peter, der var en storsindet mand, var i stand til at vokse af denne irettesættelse. Der er et vidunderligt vers i Ordsprogenes Bog, som vi alle har

brug for at huske: »Den, der lytter til retledning om livet, får sin plads blandt de vise. Den, der lader hånt om formaning, foragter sit liv, den, der lytter til retledning, erhverver fornuft« (Ordsp 15:31-32). Det er en vis leder eller efterfølger, der kan klare »livets irettesættelser«. Det kunne Peter, fordi han vidste, at Jesus elskede ham, og således var Jesus i stand til at træne Peter til en meget stor plads eller ansvar i riget« (»Jesus: The Perfect Leader«, *Ensign*, aug. 1979, s. 5).

6. Nogle har bemærket, at Kristus ved tre gange at give Peter mulighed for at bekræfte sin kærlighed til ham, gav ham en mulighed for at sone for, at han tre gange fornægtede ham den nat, Kristus blev ført for rådet. Se for eksempel James E. Talmage, *Jesus Kristus*, s. 712-722; Jeffrey R. Holland, »Det første store bud«, *Liahona*, nov. 2012, s. 83-84. For en diskussion om den fornægtelse og det, der blev lært af det, henvises til Gordon B. Hinckley, »Og Peter gik ud, udenfor, og græd bitterligt«, *Den danske Stjerne*, okt. 1979, s. 99; Neal A. Maxwell, »En krænket broder«, *Den danske Stjerne*, okt. 1982, s. 37-38. Andre kommentatorer har bemærket den lille forskel i den græske [og danske] tekst, der indikerer, at der var forskellige aspekter i de tre spørgsmål, Peter blev stillet, der afspejler forskellige aspekter og pligter i hans kald. Ifølge det spørger Frelseren to gange Peter, om han elsker ham ved brug af det græske ord *agapao* for kærlighed, som er en social eller moralsk form for kærlighed, der ofte opfattes som gudelig eller ubetinget kærlighed og den oversættes andre steder som »næstekærlighed« (for eksempel 1 Kor 13:1-4; 2 Pet 1:7; Åb 2:19). Jesus spørger ham for tredje gang: »Simon, Johannes' søn, har du mig kær?« Han brugte ordet *phileo* for kærlighed, der betyder venskab, hengivenhed eller broderlig kærlighed. Interessant nok bruger Peter i sit svar på de tre spørgsmål ordet *phileo* for sin kærlighed. Til den første bekræftelse af Peters kærlighed byder Kristus ham: »Vogt mine lam!« ved brug af det græske ord *bosko*, der betyder græsning, græsse eller pleje, hans »lam« fra det græske ord *arnion*, som er et ungt eller nyfødt lam. Ved den anden bekræftelse af Peters kærlighed byder Kristus ham »vær hyrde for mine får!«. Her ved brug af det græske ord *poimaino*, som betyder at passe eller vogte, hans får fra det græske ord *probaton*, som er et voksent får. Som svar på Peters tredje bekræftelse af sin kærlighed til Kristus skulle Peter *bosko* [vogte] hans *probaton* [får]. Ved således at stille spørgsmålet tre gange på tre forskellige måder spurgte Frelseren disciplen, om han både havde næstekærlighed og broderlig kærlighed for ham og Frelseren belærte Peter om, at han ikke alene skulle pleje, men også vogte både de unge og gamle i hans flok.
7. Mere om denne begivenhed og de principper, der kan udledes af den, kan læses i Robert D. Hales, »Når du engang vender om, så styrk dine brødre«, *Stjernen*, juli 1997, s. 79-82.

Peter kunne finde fred og glæde i visheden om, at han i sandhed havde fulgt Kristus i livet, og han var rede til at følge ham i døden.

Ældste D. Todd Christofferson

De Tolv Apostles Kvorum

Religionsfrihed: Fredens hjørneste

Må vi stræbe efter fred ved at arbejde sammen om at bevare og beskytte alle menneskers frihed til at have og udvise en religion eller tro efter eget valg.

Ældste Christofferson kom med disse bemærkninger under en konference for forskellige trosretninger, der blev afholdt i São Paulo i Brasilien den 29. april 2015.

Jeg er meget taknemmelig for invitationen til at være sammen med jer denne aften ved denne tværreligiøse samling af muslimer, sikher, katolikker, adventister, jøder, evangelister, mormoner, naturspirituelle, ikke-troende og mange andre, der alle står skulder ved skulder med regerings- og forretningsledere, der er samlet for at drøfte og fejre religionsfrihed. Selve det, at vi mødes her i disse unikke rammer, er et stærkt symbol på den.

Jeg er især glad for at være her i Brasilien, en nation der er rig på diversitet og mennesker. Ved at favne denne diversitet, deriblandt den religiøse diversitet, har Brasilien oplevet fremgang og vil fortsætte med at nyde fremgang. Brasilien er for nylig blevet udnævnt som det land i verden med færrest offentlige restriktioner på religion.¹ Jeg lykønsker Brasilien med denne fine udmærkelse. Brasilien har nu et ansvar for at lede den globale bevægelse for at promovere denne frihed. Som Jesus Kristus siger i Det Nye Testamente:

»I er verdens lys. En by [eller i dette tilfælde et land], der ligger på et bjerg, kan ikke skjules ...

Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene« (Matt 5:1416).

Ærede kolleger, verden har brug for, at Brasiliens lys skinner klart og længe. I aften vil vi fejre, hvad der kan komme ud af den vision.

Baggrund og basale principper

Religionsfrihed er fredens hjørnestein i en verden med mange modstridende filosofier. Den giver alle plads til selv at afgøre, hvad vi tænker og tror – og følge den sandhed, Gud indgyder i vores hjerte. Det tillader forskellige overbevisninger at sameksistere, beskytter de sårbare og hjælper os til forhandling og konfliktløsning. Som Den Europæiske Menneskeretsdomstol klogt har konkluderet i adskillige sager, er religionsfrihed afgørende for troende mennesker, og »den er også et værdifuldt aktiv for ateister, agnostikere, skeptikere og den uengagerede.« Dette skyldes, at »den pluralisme, der er uløseligt forbundet med et demokratisk samfund og er vundet dyrt gennem århundreder, afhænger af den.«²

En robust frihed er ikke det, som politiske filosoffer har omtalt som den »negative frihed« til at måtte passe sig selv, hvor vigtig den end er. Det er snarere en langt fyldigere »positiv« frihed – en frihed til at efterleve ens religion eller tro i et lovmæssigt, politisk og socialt miljø, der er tolerant, respektfuldt og imødekommende for diverse overbevisninger.

Vi bruger vores religionsfrihed til at grundlægge vores inderste overbevisninger, uden hvilken alle andre menneskerettigheder ville være meningsløse. Hvordan kan vi hævde ytringsfrihed uden at kunne sige, hvad vi virkelig tror? Hvordan kan vi hævde foreningsfrihed, medmindre vi samles med andre, der deler vores idealer? Hvordan kan vi nyde pressefrihed, medmindre vi offentligt kan trykke eller udgive, hvem vi virkelig er?

Den gode nyhed er, at der har været bemærkelsesværdig fremgang i udbredelsen af religionsfrihed. Jeg har set denne fremgang i min levetid. Et eksempel er fra 1948, hvor jeg kun var tre år gammel, og FN's

generalforsamling vedtog Menneskerettighedserklæringen, hvor der står, at »enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed.«³

Da jeg var 21, blev der forhandlet en folkeretligt bindende traktat frem i FN. Denne traktat, der er kendt som den Internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, fremhævede tanken om, at ethvert menneske bør have »frihed til at bekende sig til eller antage en religion eller tro efter eget valg samt frihed til, alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at give udtryk for sin religion eller tro ved gudsdyrkelse, udførelse af rituelle handlinger, overholdelse af religiøse sædvaner samt undervisning.«⁴ Traktaten trådte i kraft 10 år senere i 1976 [i USA, i Danmark skete det i 1971].

I 2017 har 169 lande tilsluttet sig konventionen – næsten alle udviklede lande i verden.⁵ Den amerikanske menneskerettighedskonvention (the Pact of San José, Costa Rica), som blev tilpasset i 1969 og trådte i kraft 1978, beskytter religionsfrihed med næsten tilsvarende ordlyd.⁶

Der ligger stærke årsager bag denne fremgang, og det bør motivere os til at gøre endnu mere. Religionsfrihed har en stærk korrelation med et hav af positive økonomiske, helbredsmæssige og borgerlige goder.⁷ Generelt har religiøse mennesker et bedre familieliv, stærkere ægteskaber, færre problemer med misbrug og kriminalitet, højere uddannelsesniveau, større villighed til frivilligt arbejde og donationer til velgørende organisationer, bedre arbejdsvaner, længere levetid, højere indkomst og større velbefindende og følelse af lykke.⁸ Religionsfrihed styrker tydeligvis samfundet.

Behovet for årvågenhed og samarbejde

Desværre er den beskyttelse, der afsættes til religion og tro ofte svag, upåagtet og under angreb. Der er et stærkt pres for at begrænse religionsfrihed, selvom den også bliver mere udbredt – også fra lande, der historisk set har beskyttet den mest ivrigt. Dette pres har føringen eller vinder udbredelse i mange lande. I store dele af verden ville det være utænkeligt med den slags fejring, vi nyder her i Brasilien.

Det er bemærkelsesværdigt, at i 2013 boede omkring 5,5 milliarder mennesker – 77 procent af verdens

befolkning – i lande med høje eller meget høje restriktioner for religionsfrihed, hvor det blot seks år tidligere var 68 procent.⁹

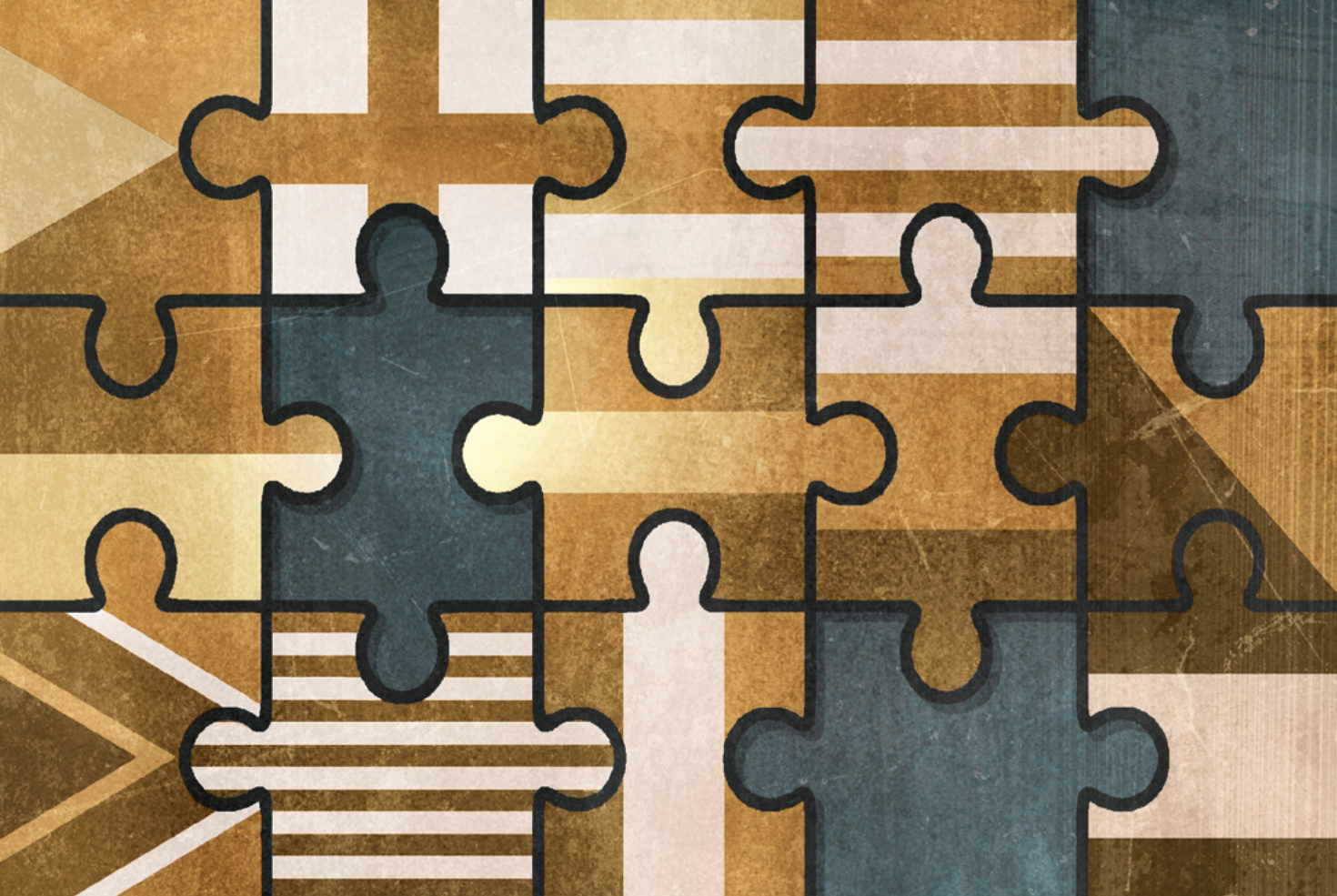
Så godt som alle vestlige demokratier hævder at tro på princippet om religionsfrihed. Det er omkring anvendelsen af princippet, at kontroverserne kan opstå. Trusler mod religionsfrihed opstår typisk, når religiøse mennesker og institutioner forsøger at sige eller gøre noget – eller nægter at sige eller gøre noget – der strider imod magthavernes eller det politiske flertals idealer eller mål. Religion er ofte en modkultur og således upopulær. Af denne årsag støder religionsfrihed, selv hvor den generelt støttes principielt, ofte i praksis på hård modstand.

I Europa og Nordamerika er kontroverserne opstået over emner som, hvorvidt kirker selv kan bestemme, hvem de vil ansætte (og ikke ansætte) som præster, hvorvidt personer kan bære religiøse klæder

eller symboler på jobbet og i skolen, hvorvidt arbejdsgivere skal betale for medarbejdernes prævention og abort, hvorvidt enkeltpersoner kan tvinges til at yde tjenester, der går imod deres overbevisning, hvorvidt akkreditering fra erhvervsskoler eller universitet kan nægtes eller tilbagetrækkes på grund af moralske standarder eller overbevisninger, og hvorvidt religiøse studenterorganisationer kan påkræves at optage medlemmer af en anden tro.

Brasilien bakser i al sin religiøse diversitet også med lignende problemstillinger, som lukkelov og hvorvidt butikker har åbent om søndagen, religiøse klædedragter og beskyttelse af de afro-brasilianske traditioner. Vi er taknemmelige for, at mange af disse sager er blevet løst til fordel for religionsfriheden. Den prompte og passende løsning af sager, der involverer fri udøvelse af ens religion, vil være uvurderlig for Brasiliens fortsatte respekt for sin mangfoldighed. Ved at lade religiøse

I 1948 vedtog FN's generalforsamling Menneskerettighedserklæringen, hvor der står, »enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed.« Da jeg var 21, blev der forhandlet en folkeretligt bindende traktat frem i FN. I 2017 har 169 lande tilsluttet sig konventionen.

Det glæder Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige at stå sammen med jer og andre om denne vigtige indsats. Selvom vi er fortrøstningsfulde omkring, at vores indsats vil gøre en forskel, må vi stå sammen om denne indsats, for ingen af os kan vinde denne kamp alene.

mennesker og organisationer efterleve deres tro offentligt og uden modbeskyldninger vil Brasilien fortsat være et klart og håbefuldt eksempel på religionsfrihed for hele verden.

Jeg opfordrer jer til at holde fast ved de frihedsrettigheder, I har udformet, og lede modigt an for at fremme religionsfrihed på verdensplan. Behovet for at beskytte og bevare religionsfriheden – på en fair og afbalanceret måde, der også beskytter andres fundamentale rettigheder – er akut.

Det glæder Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige at stå sammen med jer og andre om denne vigtige indsats. Selvom vi er fortrøstningsfulde omkring, at vores indsats vil gøre en forskel, må vi stå sammen om denne indsats, for ingen af os kan vinde denne kamp alene. Jeg gentager det, min kollega ældste Dallin H. Oaks fra De Tolv Apostles Kvorum sagde ved et lignende forum for nylig:

»Det er bydende nødvendigt, at de af os, der tror på Gud og på, at noget er rigtigt og forkert, forener os for mere effektivt at beskytte vores religionsfrihed til at prædike og praktisere vores tro på Gud og de principper for rigtigt og forkert, han har grundlagt ... Alt, der er nødvendigt for enighed og en bred koalition omkring de linjer, jeg har foreslået, er en fælles tro på, at noget er rigtigt og noget er forkert i menneskelig adfærd, og det er fastlagt af det allerhøjeste væsen. Alle, som tror på dette fundamentale princip, bør forene sig for at bevare og styrke friheden til at tale for og udøve vores religiøse tro, hvad end den er. Vi må vandre sammen ad samme sti for at sikre vores frihed til at følge den vej, vi hver især finder nødvendig i henhold til vores egen overbevisning.«¹⁰

Vores opgave vil være svær og kræve konstant årvågenhed, men den er yderst vigtig.

Jeg vil afslutte med en passage fra Lære og Pagter. Denne passage indeholder en åbenbaring fra 1835, på et tidspunkt, hvor mine forfædre trods forfatningsmæssig beskyttelse blev fordrevet fra deres hjem, fordi de favnede det, der for andre virkede som en ny og anderledes overbevisning. Det er en tankevækkende påmindelse i vor tid, især da mange af tidens restriktioner på religionsfrihed også forekommer i lande, der går ind for princippet, men sommetider fejler, når det kommer til at anvende det i praksis.

I vores hellige skrift står der: »Intet styre kan eksistere i fred, medmindre man udformer og håndhæver sådanne love, som sikrer hvert menneske fri udøvelse af sin samvittighed.« Et styre kan »begrænse kriminalitet, men aldrig kontrollere samvittigheden; [det] bør straffe forbrydelsen, men aldrig undertrykke sjælens frihed« (L&P 134:2, 4).

Må vi tilstræbe fred ved at arbejde sammen om at bevare og beskytte alle menneskers frihed til at have og udvise en religion eller tro efter eget valg, uanset om det er individuelt eller i fællesskab med andre, hjemme eller ude, offentligt eller privat og det være sig i gudsdyrkelse, iagttagelse, udøvelse og lære. ■

Talen kan læses i sin fulde længde på mormonnewsroom.org.

NOTER

1. Se »Brazil Has Lowest Government Restrictions on Religion among 25 Most Populous Countries«, 22. juli 2013, theweeklynnumber.com/weekly-number-blog; »Restrictions and Hostilities in the Most Populous Countries«, 26. feb. 2015, pewforum.org.
2. Kokkinakis v. Grækenland, 3/1992/348/421, 5. maj 1993, §31; Nolan og K. v. Rusland, 2512/04, 12. feb. 2009, §61; se også Serif v. Grækenland, 38178/97, 4. dec. 1999, §49; Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 9.
3. Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, artikel 18, som FN's generalforsamling vedtog den 10. dec. 1948, http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/dns.pdf.
4. FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, artikel 18, 16. dec. 1966, ohchr.org.
5. Se FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder; se også W. Cole Durham jun., Matthew K. Richards og Donlu D. Thayer, »The Status of and Threats to International Law on Freedom of Religion or Belief«, i Allen D. Hertzke, red., *The Future of Religious Freedom: Global Challenges*, 2013, s. 31-66.
6. Se American Convention on Human Rights »Pact of San José, Costa Rica«, 22. nov. 1969 (Inter-American Specialized Conference on Human Rights), oas.org; se også Juan G. Navarro Floria og Octavio Lo Prete, »Proselitismo y Libertad Religiosa: Una Visión desde América Latina«, i *Anuario de Derecho Eclesiástico del Estado*, nr. 27, 2011, s. 59-96.
7. Se Brian J. Grim, Greg Clark og Robert Edward Snyder, »Is Religious Freedom Good for Business?: A Conceptual and Empirical Analysis«, *Interdisciplinary Journal of Research on Religion*, bd. 10, 2014, s. 4-6; Paul A. Marshall, »The Range of Religious Freedom«, i Paul A. Marshall, red., *Religious Freedom in the World*, 2008, s. 1-11.
8. Se Patrick F. Fagan, »Why Religion Matters Even More: The Impact of Religious Practice on Social Stability«, *Background*, nr. 1992, 18. dec. 2006, s. 1-19; Robert D. Putnam og David E. Campbell, *American Grace: How Religion Divides and Unites Us*, 2010, s. 443-492.
9. Se »Latest Trends in Religious Restrictions and Hostilities«, 25. feb. 2015, pewforum.org.
10. Dallin H. Oaks, »Preserving Religious Freedom«, tale ved Chapman University School of Law, den 4. feb. 2011, newsroom.lds.org/article/elder-oaks-religious-freedom-Chapman-University.

FORSLAG TIL FAMILIEAFTEN

Drøft vigtigheden af religionsfrihed med jeres familie, deriblandt hvordan borgerne i jeres land fik denne frihed. Hvilke begivenheder førte til, at I fik religionsfrihed i jeres land? Det kan have været lovgivning, protester, måske tilmed krig. I kan lave nogle spørgsmål om forskellige ting, som I kan stille jeres familie for at engagere dem til at lære om dette emne. Overvej derudover at drøfte følgende spørgsmål: Hvordan er religionsfrihed en velsignelse for os? Hvordan ville vores liv være, hvis vi ikke var frie til at udøve vores religion? Hvordan kan vi hjælpe med at fremme religionsfrihed for os selv og andre?

**Ældste
Steven E. Snow**
Generalautoritet
og halvfjerdser og
Kirkens historiker
og skriver

De hellige:

HISTORIEN OM JESU KRISTI KIRKE I DE SIDSTE DAGE

I 1861 tilskyndede præsident Brigham Young (1801-1877) Kirkens historikere til at ændre deres tilgang. »Skriv det som en fortælling,« rådede han og »skriv kun en tiendedel.«¹

Beretningen på de følgende sider følger det råd. Jeg er glad for at kunne introducere den nye serie i fire bind, der hedder *De hellige: Historien om Jesu Kristi Kirke i de sidste dage*. Kapitel 1 er medtaget i dette nummer, og de følgende kapitler vil blive udgivet i dette tidsskrift i de følgende måneder. Den første bog udkommer senere i år, og der følger flere bind.

De hellige er udarbejdet som respons på buddet i Lære og Pagter om »løbende at føre kirkens optegnelse og historie« (L&P 47:3). Ulig tidligere udgivelser om Kirkens historie er dette en narrativ historie, der er skrevet på en fængslende måde for at nå både unge og voksne.

De hellige er dog ikke historisk fiktion. Det er en historie, der er baseret på sande hændelser, som folk har nedskrevet. Enhver detalje og linje i dialogen er understøttet af historiske kilder. Der er noter til sidst i hvert kapitel med referencer til optegnelserne og øvrige kilder. De, der ønsker at læse de faktiske kilder og fordybe sig i relaterede emner og finde flere historier, kan finde links på bagsiden af bøgerne og online på helige.lds.org/dan.

Genoprettelsens rige billedtæppe

Disse bøger er ikke hellig skrift, men ligesom skrifterne indeholder de både guddommelig sandhed og beretninger om ufuldkomne mennesker, der prøver at blive hellige gennem Jesu Kristi forsoning (se Mosi 3:19). Tilsammen fortæller de fire bind historien om Herrens kirke, der

Dette kunstværk fra Nauvoo vil pryde forsiden af *De hellige bind 1*.

stræber efter at opfylde sit formål om at fuldkommengøre de hellige (se Ef 4:11-13).

De hellige har et andet format, stil og målgruppe end de tidligere to flerbinds historier, som Kirken har udgivet. Den første historie blev påbegyndt af Joseph Smith i 1830'erne og udgivet i begyndelsen af 1842.² Den anden blev udgivet i 1930 af assisterende kirkehistoriker B.H. Roberts.³ Den globale spredning, der er sket af evangeliet siden da, og Herrens befaling om at føre historiske optegnelser »til gavn for kirken og for de opvoksende slægtled« (L&P 69:8) signalerer, at tiden er inde til at inkludere flere sidste dages hellige i historien.

De hellige fortæller den almindelige mands og kvindes historie fra Kirkens tidligste tid til nu. Den rummer også nye detaljer og kaster nyt lys over mere kendte personer og begivenheder i Kirkens historie. Hver historie vil hjælpe jer til at forstå og påskønne de hellige, der gik forud for jer for at gøre Kirken til det, den er i dag. Ligesom jer oplevede de med- og modgang, og de ofrede for at etablere Zion. Deres – og jeres – historie bliver sammenvævet og bliver et billedrigt vægtæppe over genoprettelsen.

Vores hellige fortid

Skribenterne i Mormons Bog førte en optegnelse på både store og små plader. På de store plader anførte

de den politiske og militære historie. De små plader til »det, der hører Gud til«, det, der var »mest dyrebart«, deriblandt »forkyndelse, der var hellig, eller nogen åbenbaring, der var stor, eller nogen profeti« (1 Ne 6:3; Jakob 1:2, 4). De små plader blev ført »for Kristi skyld og for vort folks skyld« (Jakob 1:4). *De hellige* stræber efter at være en historie skrevet på de »små plader«, en historie der har fokus på vores hellige fortid. Derfor indeholder den kun en lille del af alle de historier, der kunne have været fortalt, for at vise, hvordan Herren virker i de sidste dages helliges liv.

De hellige handler ikke blot om ufuldkomne mennesker i fortiden, der blev bedre ved Herrens hjælp. Den er også *til* ufuldkomne mennesker nu, som ønsker altid at mindes ham. Den vil hjælpe jer til at huske, hvor barmhjertig Frelseren har været mod sit folk, hvordan han har gjort et svagt folk stærkt, og hvordan de hellige rundt om på kloden har fundet sammen om at fremme Guds værk. ■

NOTER

1. Brigham Young, i Wilford Woodruffs dagbog, 20. okt. 1861, Kirkens Historiske Bibliotek, Salt Lake City.
2. Se *History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, red. B.H. Roberts, 1902-1912, bd. 1-6, 1932, bd. 7.
3. Se B.H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints: Century I*, 6 bd., 1930.

HVILKE FORMATER VIL DE HELLIGE UDKOMME I?

De fire bind vil blive udgivet på 14 sprog i bogform, online på helige.lds.org/dan og i appen Evangelisk bibliotek. De udkommer også som e-bøger og lydbogsformat på udvalgte sprog.

HVAD KOMMER DE ENKELTE BIND TIL AT INDEHOLDE?

- Bind 1 – som udkommer sidst på året – fortæller historien om genoprettelsen, fra Joseph Smiths barndom til at de hellige modtog ordinancer i templet i Nauvoo i 1846.

- Bind 2 – omhandler de helliges udfordringer med at samles i det vestlige USA og udfordringerne med at gøre templet i Salt Lake City klar til indvielsen i 1893.
- Bind 3 – fortæller om Kirkens globale vækst og slutter med indvielsen af templet i Bern i Schweiz i 1955.
- Bind 4 – vil føre læseren tættere på den nyere fortid, hvor der er templer over hele jorden.

Yderligere dybdegående materiale om udvalgte emner vil blive udgivet online for at understøtte hvert enkelt bind.

Kapitel 1

Bed i tro

Dette er kapitel 1 i den nye firebindsfortælling om Kirken med titlen De hellige: Historien om Jesu Kristi Kirke i de sidste dage. Bogen udkommer på tryk på 14 sprog, på appen Evangelisk bibliotek under afsnittet om Kirkens historie og online på hellige.lds.org/dan. De næste kapitler vil udkomme i følgende numre, indtil bind 1 bliver udgivet sidst på året. Disse kapitler bliver tilgængelige på 47 sprog på appen Evangelisk bibliotek og på hellige.lds.org/dan

I 1815 var den indonesiske ø Sumbawa frodig og grøn på grund af nylig falden regn. Familier forberedte sig på den kommende tørre sæson, ligesom de havde gjort hvert år i generationer, ved at dyrke rismarker i skyggen fra en vulkan kaldet Tambora.

Den 5. april efter årtier med stilhed begyndte bjerget at rumle og udspy aske og ild. Hundrede af kilometer væk hørte vidner noget, der lød som kanonskud. Små udbrud fortsatte i flere dage. Så om aftenen den 10. april eksploderede hele bjerget. Tre brændende ildsøjler skød mod himlen og sammensmeltede til et massivt udbrud. Flydende ild løb ned langs siden af bjerget og omslutede landsbyen ved foden af bjerget. Hvirvelvinde hærgede gennem området og rev træer op og væltede huse.¹

Kaosset fortsætte hele den nat og ind i den følgende. Aske dækkede flere kilometer land og hav og var over en halv meter høj visse steder. Dagen følte som midt på natten. Oprørte have svulmede ind over kystlinjerne og ødelagde afgrøder og oversvømmede landsbyer. I ugevis regnede det med aske, sten og ild fra Tambora.²

I de næste par måneder spredte udbruddets følger sig over hele kloden. Spektakulære solnedgange imponerede

mennesker over hele verden. Men de levende farver skjulte de dødelige virkninger fra vulkanens aske, da den kredsedde om jorden. I det følgende år blev vejret uforudsigeligt og ødelæggende.³

Udbruddet fik temperaturer i Indien til at falde, og kolera dræbte tusinder og ødelagde familier. I frugtbare kinesiske dale erstattede sommersnestorme et ellers normalt mildt klima, og skybrud ødelagde afgrøder. I Europa svandt fødevarerforsyninger ind, hvilket førte til sult og panik.⁴

Overalt ledte folk efter forklaringer på de lidelser og dødsfald, som det mærkelige vejr forårsagede. Bønner og messen fra hellige mænd lød i hindutempler overalt i Indien. Kinesiske digtere kæmpede med at finde svar på smerte og tab. I Frankrig og Storbritannien faldt indbyggerne på deres knæ i frygt for, at de forfærdelige ødelæggelser, der var blevet forudsagt i Bibelen, var kommet over dem. I Nordamerika forkyndte præster, at Gud straffede ulydige kristne, og de gentog advarsler for at opildne religiøse følelser.

I hele landet flokkedes folk til kirker og vækkelsesmøder, ivrige efter at vide, hvordan de kunne blive frelst fra den kommende ødelæggelse.⁵

Tamboras udbrud påvirkede vejret i Nordamerika hele det følgende år. Efter foråret kom der sne og bidende frostvejr, og 1816 bliver husket for året uden sommer.⁶ I Vermont i det nordøstlige hjørne af USA havde stenede bakker frustreret en landmand ved navn Joseph Smith sen. i årevis.

Dette besøgscenter i Sharon i Vermont markerer stedet, hvor Joseph Smith blev født den 23. december 1805. Denne stenobelisk i baggrunden er 11,7 meter eller 38,5 fod høj, hvilket svarer til en fod for hvert år, han levede.

rejse og efterlade mig med otte børn aldeles fattig.«

Hr. Howard sagde, at han havde allerede brugt de penge, hun havde betalt ham for at køre vognen, og han kunne ikke fortsætte.

»Jeg har ikke brug for dig,« sagde Lucy »Jeg vil selv sørge for hestene.«

Hun efterlod hr. Howard i baren og lovede at genforene sine børn med deres far uanset hvad.¹²

Vejen forude var mudret og kold, men Lucy førte sin familie sikkert til Palmyra. Da hun så sine børn klamre sig til deres far og kysse hans ansigt, følte hun sig belønnet for alt det, de havde lidt for at komme dertil.

Familien lejede kort tid efter et lille hus i byen og drøftede, hvordan de kunne få deres egen gård.¹³ De besluttede, at den bedste plan var at arbejde, til de havde nok til en udbetaling på jord i de nærtliggende skove. Joseph sen. og de ældste sønner gravede brønde, huggede bjælker til hegn og høstede hø for at tjene penge, mens Lucy og døtrene lavede og solgte tærter, drikkevarer og dekorative klude for at skaffe mad til familien.¹⁴

Da Joseph jun. blev ældre, blev hans ben stærkere, og han kunne nemt gå rundt i Palmyra. I byen kom han i kontakt med folk fra hele regionen, og mange af dem vendte sig mod religion for at opfylde åndelige behov og forklare livets prøvelser. Joseph og hans familie tilhørte ikke en kirke, men mange af deres naboer gik i kirke i

en af presbyterianernes høje kirkebygninger, baptisternes kirke, kvækernes mødested eller den lejr, hvor rejsende metodistpræster afholdt vækkelsesmøder indimellem.¹⁵

Da Joseph var tolv, fejede religiøs debat gennem Palmyra. Selvom han ikke læste meget, kunne han lide at tænke dybt over tankerne. Han lyttede til prædikanter i håbet om at lære mere om sin udødelige sjæl, men deres prædikener efterlod ham ofte urolig. De fortalte ham, at han var en synder i en syndefuld verden, hjælpeløs uden Jesu Kristi frelsende nåde. Og selv om Joseph troede på budskabet og havde det dårligt med sine synder, var han ikke sikker på, hvor han kunne finde tilgivelse.¹⁶

Han troede, at det ville hjælpe ham at tage i kirke, men han kunne ikke bestemme sig for, hvor han skulle gå i kirke. De forskellige kirker diskuterede endeløst, hvordan folk kunne blive frie af synd. Efter at have hørt disse argumenter et stykke tid blev Joseph frustreret over at se folk læse den samme bibel, men komme til forskellige konklusioner af, hvad den betød. Han troede på, at Guds sandhed fandtes derude – et eller andet sted – men han vidste ikke, hvordan han kunne finde den.¹⁷

Hans forældre var heller ikke sikre. Lucy og Joseph sen. kom begge fra kristne familier og troede på Bibelen og Jesus Kristus. Lucy gik i kirke og tog ofte sine børn med. Hun havde søgt efter Jesu Kristi sande kirke siden sin søsters død mange år tidligere.

Engang, hvor hun var alvorligt syg på et tidspunkt før Josephs fødsel, havde hun frygtet, at hun ville dø, før hun fandt sandheden. Hun fornemmede et mørkt og ensomt svælg mellem hende og Frelseren, og hun vidste, at hun var uforberedt på det næste liv.

Hun lå vågen hele natten, bad til Gud og lovede ham, at hvis han lod hende leve, ville hun finde Jesu Kristi kirke. Da hun bad, talte Herrens røst til hende og forsikrede hende om, at hvis hun ville søge, ville hun finde. Hun havde besøgt flere kirker siden da, men hun havde stadig ikke fundet den rette. Men selv da det føltes som om, at Frelserens kirke ikke længere var på jorden, blev hun ved med at søge i tillid til, at det var bedre at gå i kirke end at lade være.¹⁸

Joseph sen. hungrede ligesom sin hustru efter sandheden. Han følte derimod, at det var bedre ikke at gå i nogen kirke end at gå i en forkert kirke. Joseph sen. fulgte sin fars råd og søgte i skrifterne, bad inderligt og troede på, at Jesus Kristus var kommet for at frelse verden.¹⁹ Alligevel kunne han ikke forlige det, han følte

var sandt, med den forvirring og uenighed, som han så i kirkerne omkring sig. En nat havde han drømt, at de konkurrerende prædikanter var som kvæg, der brølede, mens de gravede i jorden med deres horn, hvilket forøgede hans bekymring over, at de kun vidste lidt om Guds rige.²⁰

Joseph jun. så sine forældres utilfredshed med de lokale kirker, og det forvirrede ham kun mere.²¹ Hans sjæl stod på spil, og ingen kunne give ham tilfredsstillende svar.

Efter at have sparet op i over et år havde familien Smith penge nok til udbetalingen på 40 hektarer skov i Manchester, syd for Palmyra. Der, ind imellem arbejdet som daglejere, tappede de ahorntræer for deres sukkerige saft, plantede en frugthave og ryddede marker for at dyrke afgrøder.²²

Mens den unge Joseph arbejdede med jorden, blev han ved med at bekymre sig over sine synder og sin sjæls velfærd. Den religiøse vækkelse i Palmyra var stilnet af, men prædikanterne vedblev med at konkurrere om

Denne bjælkehytte nær Palmyra i New York er en kopi af det hus, familien Smith byggede, da de flyttede fra Vermont. Den hellige lund ligger i baggrunden.

konvertitter der og i hele regionen.²³ Dag og nat så Joseph solen, månen og stjernerne komme hen over himlen i orden og storhed og beundrede jordens skønhed fuld af liv. Han så også på folk omkring ham og forundredes over deres styrke og intelligens. Alt lod til at vidne om, at Gud levede og havde skabt mennesket i sit eget billede. Men hvordan kunne Joseph nå ham?²⁴

I sommeren 1819, da Joseph var 13, samledes metodistpræster til en konference nogle få kilometer fra familien Smiths gård og spredte sig ud over egnen for at tilskynde familier, som Josephs, til omvendelse. Disse præsters succes bekymrede andre præster i området og snart blev konkurrencen om nyomvendte intensiv.

Joseph deltog i møder, lyttede til gribende prædikener og så omvendte råbe af glæde. Han ønskede at råbe højt med dem, men han følte ofte, at han var midt i en krig på ord og meninger. »Hvilke af alle disse samfund har ret, eller har de alle sammen uret?« spurgte han sig selv. »Hvis et af dem har ret, hvilket er det da, og hvordan finder jeg ud af det?« Han vidste, han havde brug for Kristi nåde og barmhjertighed, men med så mange folk og kirker i konflikt over religion vidste han ikke, hvor han skulle finde det.²⁵

Håbet om, at han ville finde svar – og ro i sjælen – lod til at forsvinde for ham. Han spekulerede over, hvordan nogen kunne finde sandhed blandt så megen larm.²⁶

Mens Joseph overværede en prædiken, hørte han en præst citere fra det første kapitel i Jakobs Brev i Det Nye Testamente. »Men hvis nogen af jer står tilbage i visdom,« sagde han, »skal han bede om at få den af Gud, som giver alle rundhåndet og uden bebrejdelser.«²⁷

Joseph gik hjem og læste verset op i Bibelen. »Aldrig har et skriftsted gjort stærkere indtryk på noget menneskes hjerte, end dette dengang gjorde på mig,« mindedes han senere. »Det syntes med stor kraft at trænge ind i hvert af mit hjertes følelser. Jeg grundede over det igen og igen, da jeg vidste, at hvis nogen havde brug for visdom fra Gud, så var det mig.« Han havde tidligere søgt i Bibelen, som om den indeholdt alle svar. Men nu stod der i Bibelen, at han skulle gå direkte til Gud for at få personlige svar på sine spørgsmål.

Joseph besluttede sig for at bede. Han havde aldrig før bedt højt, men han stolede på Bibelens løfte. »[Bed] i tro,

uden at tvivle«, stod der.²⁸ Gud ville høre hans spørgsmål – også selvom de lød mærkelige. ■

En fuldstændig liste over de citerede værker findes på engelsk på hellige.lds.org/dan.

Ordet *Emne* i noterne indikerer, at der er yderligere information at finde på hellige.lds.org/dan.

NOTER

1. Raffles, »Narrative of the Effects of the Eruption«, s. 4-5, 19, 23-24.
2. Raffles, »Narrative of the Effects of the Eruption«, s. 5, 7-8, 11.
3. Wood, *Tambora*, s. 97.
4. Wood, *Tambora*, s. 78-120; Statham, *Indian Recollections*, s. 214; Klingaman og Klingaman, *Year without Summer*, s. 116-118.
5. Wood, *Tambora*, s. 81-109; Klingaman og Klingaman, *Year without Summer*, s. 76-86, 115-120.
6. Klingaman og Klingaman, *Year without Summer*, s. 48-50, 194-203.
7. Joseph Smith History, 1838-1856, volume A-1, s. 131; Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 2, s. 11-bog 3, s. 2. **Emne:** Joseph Smiths operation i benet
8. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 3; Stilwell, *Migration from Vermont*, s. 124-150.
9. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 4; Bushman, *Rough Stone Rolling*, s. 18-19, 25-28. **Emne:** Familien Joseph sen. og Lucy Mack Smith
10. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 5; Joseph Smith History, 1838-1856, volume A-1, s. 131-132.
11. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 2; Joseph Smith History, 1838-1856, volume A-1, s. 131.
12. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 5-6; Lucy Mack Smith, History, 1845, s. 67; Joseph Smith History, 1838-1856, volume A-1, s. 132. **Emne:** Lucy Mack Smith
13. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 6-7.
14. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 7; Tucker, *Origin, Rise, and Progress of Mormonism*, s. 12. **Emne:** Familien Joseph sen. og Lucy Mack Smith
15. Cook, *Palmyra and Vicinity*, s. 247-261. **Emner:** Palmyra og Manchester; Kristne kirker på Joseph Smiths tid
16. Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 1-2, i *JSP*, H1:11-12.
17. Joseph Smith – Historie 1:5-6; Joseph Smith History, 1838-56, volume A-1, s. [1]-2, i *JSP*, H1:208-10 (draft 2). **Emne:** Religiøse overbevisninger på Joseph Smiths tid
18. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 2, s. 1-6; »Records of the Session of the Presbyterian Church in Palmyra«, 10. mar. 1830.
19. Asael Smith til »My Dear Selfs«, 10. apr. 1799, Asael Smith, Letter and Genealogy Record, 1799, circa 1817-1846, Church History Library.
20. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 5; Anderson, *Joseph Smith's New England Heritage*, s. 161-162.
21. Joseph Smith – Historie 1:8-10; Joseph Smith History, 1838-56, volume A-1, s. 2, i *JSP*, H1:208-10 (draft 2). **Emne:** Religiøse overbevisninger på Joseph Smiths tid
22. Lucy Mack Smith, History, 1844-1845, bog 3, s. 8-10; Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 1, i *JSP*, H1:11. **Emne:** Den hellige lund og familien Smiths gård
23. **Emne:** Vækkelser
24. ApG 10:34-35; Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 2, i *JSP*, H1:12.
25. Neibaur, Journal, May 24, 1844, tilgængelig på josephsmithpapers.org; Joseph Smith – Historie 1:10; Joseph Smith, »Church History«, *Times and Seasons*, 1. mar. 1842, 3:706, i *JSP*, H1:494.
26. Joseph Smith, Journal, Nov. 9-11, 1835, i *JSP*, J1:87; Joseph Smith – Historie 1:8-9; Joseph Smith History, 1838-56, volume A-1, s. 2, i *JSP*, H1:210 (draft 2).
27. »Wm. B. Smith's Last Statement«, *Zion's Ensign*, 13. jan. 1894, s. 6; Jakobs Brev 1:5.
28. Joseph Smith – Historie 1:11-14; Joseph Smith History, 1838-56, volume A-1, s. 2-3, i *JSP*, H1:210-12 (draft 2); Jakobs Brev 1:6.

PROFILER AF TRO

Som træskærer forsørger Feinga sin hustru, deres tre børn og tre andre i deres varetægt. Det har ikke altid været let, men ved at sætte Gud først har de altid haft nok.

CHRISTINA SMITH, FOTOGRAF

Feinga Fanguna

Tongatapu i Tonga

Da min hustru, 'Anau, og jeg blev gift, udskar jeg små ting og gik på markedet for at sælge dem. Nogle dage kom jeg hjem med penge, andre dage solgte jeg ingenting.

I min patriarkalske velsignelse lovede Gud, at han ville velsigne det arbejde, jeg udfører med mine hænder, og at jeg vil bruge det talent til at hjælpe mennesker. Disse løfter bliver opfyldt.

Vi er blevet velsignet på mange måder. Vores slægtninge tror, at vi er rige. Det er vi ikke, men vi har alt, vi har brug for, fordi vi sætter Gud først.

OPDAG MERE

Se mere om Feingas trosrejse på liahona.lds.org.
Find flere trosskildringer i Mediebiblioteket på LDS.org.
Lær mere om, hvordan I kan blive mere selvforsynende gennem Kirkens selvhjælpenhedsinitiativ på srs.lds.org.

Jeg fortalte ham, at det, der lige var sket, ikke var nogen tilfældighed, for jeg havde modtaget en tilskyndelse.

JEG FULGTE DEN FØRSTE INDSKYDELSE

En søndag efter jeg var vendt hjem fra kirke, faldt jeg i søvn og sov det meste af eftermiddagen.

Det var mørkt, da jeg vågnede. Jeg begyndte at planlægge min uge med en bøn for at spørge om, hvordan jeg bedst kunne tjene Herren. Jeg følte mig tilskyndet til at tage ud som hjemmelærer. Klokkeren var allerede 20, så jeg sagde til mig selv, at jeg ville tage ud om tirsdagen, men tilskyndelsen til at tage ud samme aften blev stærkere.

Jeg kom i tanke om et råd, jeg havde hørt ældste Ronald A. Rasband fra De Tolv Apostles Kvorum give på missionærskolen i Lima i Peru, da jeg underviste der: »Følg den første tilskyndelse.« Jeg ringede til min hjemmelærerkammerat med det samme, men

han svarede ikke. Jeg besluttede mig for at tage af sted alligevel.

Jeg tog hjemmefra og fik øje på en ung præst fra min menighed, der gik hen ad gaden. Jeg gik hen til ham og spurgte, om han ville tage med mig. Det gik han med til. Ved det første hjem åbnede en bror døren. Jeg fortalte ham, at jeg havde følt, at jeg skulle besøge ham. Han smilede og fortalte, at han skulle opereres næste dag, og han ville sætte pris på en velsignelse. Jeg gav ham en velsignelse, og vi tog videre til næste besøg.

Klokkeren var 20.40, da vi kom frem til det næste sted. De blev overraskede over at se os, fordi det var så sent. Vi kom indenfor og bemærkede, at faderen var syg. Jeg tilbød at give ham en velsignelse.

Da vi vendte hjemad, læste jeg Moroni 7:13 for min unge makker: »Alt det, som opfordrer og tilskynder til at gøre godt og til at elske Gud og til at tjene ham, [er] inspireret af Gud.«

Jeg fortalte ham, at det, der lige var sket, ikke var nogen tilfældighed, for jeg havde modtaget en tilskyndelse. Det troede han på, sagde han, for lige inden jeg var dukket op, havde han bedt om at vide, hvordan han kunne genkende Ånden.

Jeg ved ikke, om tilskyndelsen til at gå ud som hjemmelærer mest var for mine familier eller for denne unge præsts skyld, men jeg er taknemmelig for, at jeg lyttede. Jeg ved, at der følger store velsignelser af at følge Åndens første tilskyndelse. ■

Kenny Quispitupac fra Lima i Peru

ALLE HAR BRUG FOR EN VEN

Jeg nærmede mig døren til kirken med én klar tanke i mit hoved: »Hvis jeg ikke finder mig en ven i kirken i dag, så kommer jeg aldrig tilbage.« Jeg var kommet i kirken med en ven nogle få gange tidligere, men dette var første gang, at jeg som undersøger kom af mig selv og for mig selv. Jeg følte, at jeg havde brug for at tilslutte mig Kirken, men jeg havde en del frygt og bekymringer.

Da jeg trådte ind i kirken, kom en ung voksen mig i møde med et stort smil og et hjerteligt håndtryk. Han præsenterede sig som Dane McCartney. Jeg havde set Dane tidligere, da han prøvede at komme på det universitetsfodboldhold, jeg spillede på. Min ængstelse forsvandt, da han inviterede mig til at sidde ved siden af ham under kirkemøderne. Han inviterede mig også hjem at spise hos sine forældre bagefter. Jeg havde ingen chance for at føle mig alene den dag. Dane og hans familie rakte ud mod mig og besvarede mange af mine spørgsmål. Jeg tilsluttede mig Kirken nogle få uger senere.

Havde Dane blot været venlig mod mig den dag, var jeg sandsynligvis gået fra kirken efter nadvermødet og havde givet op, idet jeg tænkte, at jeg havde givet det et forsøg, men kirken var ikke noget for mig. Selvom det naturligvis er vigtigt at være venlig, er det at være en *ven* mere end blot at være høflig. Familien McCartneys kærlighed og støtte var vigtig for min omvendelse.

Det er 14 år siden. Siden da har jeg

tjent på fuldtidsmission, jeg er blevet gift i templet og er blevet velsignet med fem vidunderlige børn. Jeg har også tjent som biskop og stavspræsident. Jeg har rådgivet medlemmer, der er holdt op med at komme i kirke, fordi de følte sig alene og ikke havde nogen venner i kirken. Mit hjerte græder for dem.

Dane viste mig, at det at være en ven er mere end blot at være høflig.

Jeg ville ønske, at der var nogen, der rakte ud mod dem, ligesom familien McCartney gjorde for mig.

Jeg takker min himmelske Fader, fordi Dane den dag viste sig at være min ven. Jeg håber, at vi alle vil finde modet til at være venner med dem, der undersøger Kirken, dem, som er nye i den, eller som vender tilbage til den. ■

Tim Overton fra Arizona i USA

EN VELSIGNET TRØST

Da det stod klart, at min fars kræft var uhelbredelig, sagde min mor skuffet: »Jeg antager, at vi ikke får vores mirakel.« I det øjeblik følte jeg, at vores familie ville modtage mirakler, selvom en forlængelse af min fars liv ikke var et af dem.

Der skete et mirakel en morgen, da min ven Beth spurgte, om jeg havde nogen planer for dagen. Jeg fortalte hende, at jeg havde planlagt at tilbringe eftermiddagen med min far på hospitalet, men min børnepasningsaftale var røget. Beth tilbød generøst at holde øje med mine børn, så jeg kunne være sammen med min far. Hun tilbød også at tage aftensmad med til min familie. Jeg blev meget taknemmelig.

Da jeg kom hen på hospitalet, havde min far hverken energi til at åbne øjnene eller spise noget. Men kort tid efter oplevede han en drastisk ændring i sit energiniveau. I mere end tre timer var han lysvågen, og vi talte og gik tilmed rundt på hospitalsgangen nogle gange. Der var ingen andre besøgende på det

Jeg blev rørt over, at Gud havde tilskyndet Beth til at være den velsignelse, hun havde bedt om, at jeg måtte modtage.

tidspunkt. Jeg blev velsignet med at have ham for mig selv.

Vi grinede, og vi græd sammen den dag. Min far fortalte, hvad han følte omkring at skulle forlade livet, og hvad der betød mest for ham – hans vidnesbyrd om Jesu Kristi evangelium. Den eftermiddag er et af mine

dyrebareste minder. Tre dage senere gik han bort.

Det var først en uge efter hans begravelse, at det gik op for mig, at den sidste gang, jeg talte med min far, var den eftermiddag Beth havde passet mine børn. Med tårerne strømrende ned ad mine kinder sendte

jeg hende en e-mail, hvor jeg takkede hende for tjenesten og forklarede, hvor meget det betød for mig.

Beth svarede: »Jeg har et vidnesbyrd om, at Gud ønsker, at vi rækker ud med trøst og omsorg – især når vi går igennem noget svært. Jeg har bedt for, at du og din familie finder trøst i denne tid.«

Jeg blev rørt over, at Gud havde tilskyndet Beth til at være den velsigelse, hun havde bedt om, at jeg måtte modtage. Jeg ved, at Gud velsigner os med trøst i livets svære stunder. ■

Sarah Bieber er fra Calgary i Alberta i Canada

Ved siden af mine skrifter lå fire navne, som jeg for nylig havde haft med i templet.

HVOR ER MIN SKAT?

Efter jeg havde sendt mine børn i skole, begyndte jeg at tænke over resten af dagen. Jeg havde meget, jeg skulle nå, men jeg havde nattevagt på hospitalet, så min tid var begrænset. Jeg kunne lave noget i haven, quilte videre på et tæppe til min nevøs fødselsdag eller træne. Så kom jeg i tanke om et citat af præsident Ezra Taft Benson (1899-1994):

»Når vi sætter Gud først i livet, så vil alt andet falde på rette plads eller forsvinde ud af vores liv« (»Det største bud – du skal elske Gud«, *Den danske Stjerne*, juli 1988, s. 4).

»Jamen, så bliver det skrifterne!«

tænkte jeg. Jeg satte mig ved mit skrivebord og fortsatte mit studium af skriften fra dagen før:

»Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer, og hvor tyve bryder ind og stjæler.

Men saml jer skatte i himlen ...

For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være« (Matt 6:19- 21).

»Hvor er min skat?« tænkte jeg. Ved siden af mine skrifter lå fire navne fra min mands familie, som jeg for nylig havde haft med i templet. Min mands forældre var de første i deres familie, der blev medlemmer af Kirken. Jeg havde brugt de sidste to år på at arbejde på min afdøde svigerfars side af familien. Jeg besluttede at gå ind på FamilySearch for at se, om ordiancerne var blevet optegnet som udført.

Jeg så på tempelikonet ud for hans slægtstræ. Til min overraskelse var adskillige af de navne, jeg havde forberedt til beseglende ordiancer, ikke blevet anført som udført. Jeg måtte have forbyttet kortene, og derfor var beseglingerne ikke udført endnu! Så snart jeg havde printet navnene igen, kom der en klar tanke i mit sind: »Nu kan du klare din dag.«

Jeg følte fred ved at vide, at jeg havde sat Herren først. Han hjalp mig med at prioritere, hvad der var vigtigst. At kunne være sammen med min familie i evighederne er helt bestemt det, jeg sætter mest pris på. Jeg ved, at dersom jeg sætter Gud først, vil alt andet falde på plads til gavn for mig rent åndeligt og til gavn for andre. ■ Ashlee Cornell er fra Oklahoma i USA

»Han ville udfri os«

Reid Tateoka

Jordskælvet, der ramte Japan i marts 2011, blev målt til 9,0 på Richterskalaen – det var et af de kraftigste jordskælv, man har registreret. På det tidspunkt tjente jeg som præsident for Sendai-missionen i Japan, den del af Japan der ligger tættest på jordskælvets epicenter. Flere end 16.000 mennesker døde og hundredtusindvis af hjem og bygninger kollapsede i skælvet og den efterfølgende tsunami.

Trods den omfattende ødelæggelse mistede vi ikke en eneste missionær. I dagene og ugerne, der fulgte, så jeg mirakler ske blandt de missionærer, vi tjente med. Både før og efter skælvet sørgede en kærlig Fader for en række hændelser, der reddede hans missionærer.

Ført til sikre steder

Lederskabsmøderne for Koriyama-zone i vores mission fandt næsten

altid sted om torsdagen. Men denne gang var mødet fastlagt til fredag den 11. marts 2011 – den dag jordskælvet ramte. Lederskabsmøderne inkluderer typisk kun zone- og distriktsledere. I dette tilfælde var alle missionærer i zonen inviteret med til lederskabsmøde. Det betød, at den dag jordskælvet fandt sted, var missionærer i Sendai-missionen, som var tættest på de kernekraftsreaktorer, der blev ødelagt af jordskælvet og tsunamien, langt væk fra deres lejligheder, og deltog sikkert i mødet i kirkebygningen i Koriyama. Herren havde ført dem til et sikkert sted.

Missionærer til vores lederskabsmøde var ikke de eneste, der var blevet ført til et sikkert sted, inden jordskælvet ramte. Missionærer lærer tidligt at fæste deres lid til Herren og Åndens tilskyndelser. Da jordskælvet ramte, var der ikke tid til at ringe til ledere og spørge om råd. De andre missionærer

**Midt i den
forfærdelige
ødelæggelse
vågede Herren
over sine
missionærer.**

overlevede, fordi de allerede havde fulgt Ånden, der havde ledt dem til sikre steder, som vor himmelske Fader havde beredt til dem.

Efter jordskælvet var mange missionærer taget til evakueringscentrene. Nogle zoner flyttede instinktivt ind i kirkebygningerne, som blev forholdsvis let ramt, og hvor de følte en større grad af Helligåndens fred. Nogle få

FOTOGRAFER ER STILLET TIL RÅDGIVNING AF FORFATTEREN OG MICHAEL REMINGTON

heldige forblev i deres lejligheder uden varme, vand, el eller mad. Men alle var i sikkerhed.

Vejledt af vejspærringer

Til at begynde, da jeg ikke vidste noget om skaderne på kernekraftværket, prøvede jeg at sende missionærerne ved vores lederskabsmøde tilbage til deres lejligheder efter skælv. Men Herren spærrede vejen. Der kørte ingen busser eller tog. Så vor himmelske Fader blev ved med at holde sine missionærer i sikkerhed i Koriyama.

Jeg tænkte, at der var brug for mig i missionshjemmet nær epicentret. Men efter otte timers kørsel ad de beskadigede og overfyldte veje opdagede vi, at vores vej også var spærret. Det viste

sig, at vi ved at blive i Koriyama bedre var i stand til at hjælpe med evakueringen af vores andre missionærer, en proces der vidnede yderligere om, at Herren havde holdt sin hånd over os.

Efter jordskælv var der kamp om benzinen. En tankbil, der kunne køre ad de ødelagte veje, kom meget langsomt frem, hvilket betød, at man ventede tre-fire timer på at tanke op, hvis der overhovedet var noget at tanke. Men Herren sørgede for os på mirakuløs vis. Da vi for eksempel evakuerede søstre og ældre til Niigata på den anden side af øen, opdagede vi, at vi havde kørt 18 timer på en enkelt tank, og måleren havde vist »fuld tank« hele tiden. Da vi nærmede os Niigata, pegede måleren pludselig på »tom«.

Farefuld rejse

Heldigvis fortsatte vores kærlige Fader med at vejlede os til en evakuering i god ro og orden midt i de alvorlige ødelæggelser. Det var farligt at rejse langt. Der var stadig efterskælv. Den offentlige transport var indstillet. Vand- og elektricitetsforsyningen var ustabil, og det var næsten umuligt at købe benzin og mad. Søster Tateoka og jeg var fuldt ud bevidste om, at vi var de eneste, der kunne nå frem til to ældre i et bjergigt område og to andre ældre på den anden side af bjerget på den anden side af øen. Motorvejene var lukket, så den sidste tur ville tage fem eller seks timer ad en ensrettet vej op ad bjerget og to-tre timer over bjerget og ned til Tsuruoka og fire timer tilbage igen.

Vi tog tidligt af sted om morgenen den 16. marts og ankom til ældste Ohsugis og ældste Yuasas lejlighed omkring kl. 5 om eftermiddagen. For at hente de sidste ældster måtte vi køre tilbage sydpå over en bjergtop og ned til byen Tsuruoka. Med mindre end en halv tank vidste vi, at vi ikke kunne nå tilbage. Da vi begyndte turen mod de to sidste ældster, begyndte sneen at falde. Snart befandt vi os i en blændende snestorm og kørte mindre end 25 km i timen. Jeg kunne ikke se striberne på vejen.

Da vi endelig nåede til toppen kl. 19.30, blev vi stoppet af politiet. En betjent fortalte, at en lavine havde spærret vejen og lukket bjergpasset. Han sagde, at vi ikke kunne komme videre, vi var nødt til at vende om og finde en anden rute til den anden side af øen og rundt om lavinen. Uden benzin nok til at komme uden om lavinen så det ud som om, at vi ikke kunne nå frem til ældste Lay og ældste Ruefenacht i Tsuruoka.

Mirakuløs rejse

Modløse vendte vi om, som politiet bad os om. Jeg bad ældsterne i bilen om at ringe til alle medlemmer i Yamagata Menighed og se, om nogle af dem havde noget benzin, vi måtte få. Vi gjorde holdt og bad inderligt og trak på al den himmelske kraft, vi kunne. Vi bad om endnu et mirakel og vendte os igen til Herren.

Missionærerne ringede til alle aktive medlemmer. Men ingen havde benzin. Tankstationerne var løbet tør og var lukkede. Så følte ældsterne sig tilskyndet til at ringe til en mindre aktiv ven, bror Tsuchihashi. Vor himmelske Fader havde igen vejledt os. Bror Tsuchihashi kunne give os 20 liter benzin. Men for at møde denne gode bror måtte vi køre en time nordpå i den modsatte retning af, hvor vi gerne ville hen. Benzinen var en hjælp, men den rakte ikke til at køre udenom lavinen.

I tro kørte vi nordpå uden at vide, hvordan vi ville komme frem til de to andre ældster. Vi kom frem til byen Shinjo, hvor vi fik de 20 liter benzin. Kort tid efter modtog jeg et opkald fra præsident Yoshida, min rådgiver, som var blevet urolig over, at vi ikke var vendt tilbage. Han spurgte, hvor vi var, og da jeg sagde Shinjo, blev han chokeret over, at vi var kommet så langt på afveje. Han havde ingen chance for at komme ud til os og hjælpe os tilbage.

Så kiggede han på sit kort og sagde stammende: »Der er et lidt ukendt bjergpas, der fører fra Shinjo til ældsterne i Tsuruoka.« Herren havde beredt en vej for os præcis, da vi havde brug for at køre udenom lavinen. Den benzin, vi havde fået, var lige præcis nok til at køre sikkert udenom lavinen for at hente ældsterne.

Da jeg kontaktede hver eneste missionær efter jordskælvet og fandt

ÅNDEN VIL LEDE OS

»Som en del af Guds guddommelige plan er vi velsignede med Helligåndsgaven ... Når vi navigerer rundt på livets hav, er det afgørende at følge Helligåndens tilskyndelser. Ånden vil hjælpe os med at undgå fristelser og farer og trøste og lede os gennem udfordringer.«

Ældste Quentin L. Cook, »Kant og klar: Vær tempeleværdige – i gode og i dårlige tider«, *Liahona*, nov. 2015, s. 42.

ud af, at de alle var blevet ført til et sikkert sted inden jordskælvet og tsunamien, følte jeg mig så taknemmelig. To missionærer, der var blevet skærmet fra tsunamien ved at kravle op på fjerdesalen i et evakueringscenter, udtrykte deres taknemmelighed for at være i sikkerhed i en så stor fare.

De følte, at Helaman beskrev deres situation med disse ord: »Herren vor Gud velsignede os med vished om, at han ville udfri os, ja, således at han talte fred til vor sjæl og skænkede os stor tro og fik os til at håbe på vor udfrielse ved ham« (Alma 58:11). ■

Forfatteren bor i Utah i USA.

Min mission blandt min familie

Andrea Gómez Lagunes

Da jeg åbnede min missionskaldelse, blev jeg overrasket over, at jeg var blevet kaldet til Veracruz-missionen i Mexico. Min familie havde boet i Veracruz, da jeg blev født, og de fleste af mine slægtninge boede der. Vi var de eneste medlemmer af Kirken i vores familie, så jeg var begejstret for muligheden for at fortælle mine slægtninge om evangeliet.

Men da jeg kom dertil, kom jeg aldrig til at tjene i et område tæt på mine slægtninge. Jeg gav mine kammerater deres adresser, så de kunne besøge dem.

Femten måneder inde i min mission begyndte jeg at få problemer med mit knæ. Mit knæ gjorde rigtig ondt, og til tider var smerten uudholdelig. Da jeg gik til lægen, sagde han, at en operation var den eneste løsning. Det betød, at jeg skulle hjem tidligere. Jeg kunne ikke fatte, at det skete, jeg havde kun tre måneder tilbage af min mission.

Jeg besluttede at henvende mig til Herren og bede om trøst og om

muligt et mirakel. Som svar på min bøn følte jeg en dyb lettelse. Min missionspræsidents hustru opmuntrede mig med oprigtig moderlig kærlighed til at vende hjem for komme mig, og jeg skrev til min familie for at fortælle, at jeg ville komme hjem om 2 uger.

Derefter havde jeg et interview med min missionspræsident. Han fortalte mig, at min mor havde kontaktet ham og givet ham et tilbud: Hun kunne komme til Veracruz og tage sig af mig hjemme hos min moster og onkel, mens jeg kom mig, da jeg måtte gå glip af missionæraktiviteter et stykke tid. Missionspræsidenten sagde, at det var en mulighed, men han skulle bede om tilladelse til det.

Da jeg senere fandt ud af, at han havde fået tilladelsen, hoppede mit hjerte af begejstring – jeg kunne blive og gøre min mission færdig. Jeg bad en bøn for at sige tak.

På operationsdagen sagde min missionspræsident: »Søster Gómez, du er

Missionspræsidentens spørgsmål ringede i mit hoved et stykke tid efter – hvorfor havde Herren ladet mig blive og gøre min mission færdig?

nødt til at finde ud af, hvorfor Herren lod dig blive i Veracruz.« Fra da af satte jeg mig for at finde årsagen.

Samme dag sagde min mor, der var ankommet til Veracruz: »Mamá Lita (min farmor) kommer hen på hospitalet for at besøge dig. Det kan være en god anledning til at spørge hende om dine slægtninge.«

»Sikke en god idé!« tænkte jeg. Jeg kunne næsten ikke vente til, jeg

kunne spørge hende om mine forfædre. Mamá Lita spurgte, hvad det ville sige at være missionær. Jeg fortalte hende om genoprettelsen og derefter om frelsesplanen, eftersom min farfar – hendes mand – var død for nogle år siden. Så kom det spørgsmål, jeg håbede, hun ville stille: »Vil jeg kunne se min hjertenskær igen?«

Hendes spørgsmål fyldte mig med glæde, og jeg svarede: »Selvfølgelig vil du det!« Hendes øjne lyste op. Det var vidunderligt at kunne fortælle hende om den evige sandhed. Der kom flere spørgsmål, og alle handlede de om frelsesplanen. Så fik jeg mulighed for at stille de spørgsmål, jeg havde om min familie, så jeg kunne udfylde mit slægtstræ. Jeg kunne mærke, hvordan Ånden gjorde hende i stand til at få en forståelse af frelsesplanen.

Da jeg senere besøgte resten af mine slægtninge, talte jeg med min mormor, der hjalp mig med at finde flere navne. Jeg havde mulighed for at fortælle alle dem, vi besøgte, om evangeliet.

Jeg indså, hvorfor Gud havde ladet mig komme til Veracruz på mission og blive der efter min operation. Jeg vendte tilbage til min mission med en dyb kærlighed til slægtshistorie. Takket være min mors omsorg var jeg i stand til at gøre min mission færdig.

Min farmor døde året efter, hvilket gjorde mig meget ked af det. Og på samme tid følte jeg en taknemmelighed og begejstring for at være i stand til at udføre ordinancer for hende i templet et år senere.

Da jeg blev døbt for hende, kunne jeg ikke holde glædestårene tilbage. Hun blev endelig i stand til at være sammen med sin hjertenskær, som hun var blevet gift med for mere end 60 år siden.

Jeg er ikke i tvivl om, at Herren kender vores hjerte. Han lod mig blive i Veracruz for at undervise min familie og overbringe de gode tidender, vor Forløser, Jesus Kristus, kom med. Jeg ved, at jeg en dag vil se mine bedsteforældre igen. Det er vores ansvar at udføre ordinancer for vores slægt, så Gud en dag vil sige til os: »Kom til mig, du velsignede, der er et sted beredt til dig i min Faders boliger« (En 1:27). ■

Forfatteren bor i Chihuahua i Mexico.

**Ældste
M. Russell Ballard**

De Tolv Apostles
Kvorum

JESUS KRISTUS

Vores kilde til fred

*Fred til vores urolige hjerte
kommer kun, når vi følger
Kristi lys.*

Efter en lang dag med undervisning og vejledning foreslog Herren sine disciple, at de tog over til den anden bred af Galilæasøen.

Og mens de sejlede den nat, »kom [der] en voldsom hvirvelstorm, bølgerne slog ind over båden, så den var lige ved at fylde.

Men Jesus lå i agterstavnen og sov på en hynde. Så vækkede de ham og sagde til ham: »Mester, er du ligeglad med, at vi går under?»

Og han rejste sig, truede ad stormen og sagde til søen: »Ti stille, hold inde! Og stormen lagde sig, og det blev helt blikstille« (Mark 4:37-39).

Kan I forestille jer, hvad apostlene må have tænkt, da de så elementerne – vinden, regnen og havet – adlyde Mesterens rolige befaling? Selvom de kun for nylig var blevet kaldet til at være hellige apostle, så kendte de ham, og de elskede ham og

Og de blev grebet af stor frygt og sagde til hinanden: »Hvem er dog han, siden både storm og sø adlyder ham?« (Mark 4:40-41).

I turbulente og nogle gange skræmmende tider genlyder Frelserens løfte om uendelig og evig fred med særlig kraft til os, ligesom hans evne til at stilne de buldrende bølger må have påvirket dem dybt, der var med ham på Galilæasøen den stormfulde nat for så længe siden.

**DEN EVIGE FRED, SOM JESUS
LOVER, ER EN INDRE FRED, DEN
ER AFFØDT AF TRO, FORANKRET
VED VORES VIDNESBYRD,
NÆRET AF KÆRLIGHED.**

troede på ham. De havde forladt deres arbejde og deres familie for at følge ham. I en forholdsvis kort periode havde de hørt ham undervise om utrolige ting, og de havde set ham udføre mægtige mirakler. Men dette lå ud over deres fatteevne, og deres ansigtsudtryk må have vist det.

»Så sagde han til dem: »Hvorfor er I bange? Har I endnu ikke tro?«

derlige magt. Vi er sommetider ude af stand til at forstå, at den evige fred, som Jesus lover, er en indre fred, den er affødt af tro, forankret ved vores vidnesbyrd, næret af kærlighed og kommer til udtryk gennem fortsat lydighed og omvendelse. Det er en ånd af fred, der ekkoer i hjertet og sjælen. Hvis man virkelig kender og oplever denne indre fred, så er der

Find indre fred

Ligesom dem, der levede under hans jordiske tjenestegering, er der nogle blandt os, som ser fysisk fred og fremgang som tegn på

Frelserens vidunderlige magt. Vi er sommetider ude af stand til at forstå, at den evige fred, som Jesus lover, er en indre fred, den er affødt af tro, forankret ved vores vidnesbyrd, næret af kærlighed og kommer til udtryk gennem fortsat lydighed og omvendelse. Det er en ånd af fred, der ekkoer i hjertet og sjælen. Hvis man virkelig kender og oplever denne indre fred, så er der

ingen frygt for verdslig disharmoni eller mislyd. Man ved inderst inde, at alt er i orden, for så vidt angår det, der virkelig betyder noget.

Der er ingen fred i synd. Der kan være velvære, popularitet, berømmelse og selv fremgang, men der er ingen fred. »Ugudelighed har aldrig været lykke« (Alma 41:10). Man kan ikke være fredfyldt, hvis man lever et liv, der ikke er i harmoni med åbenbaret sandhed. Der er ingen fred i at være fej eller stridbar. Det er ingen fred i at være vulgær, promiskuøs eller eftergiven. Der er ingen fred i at være afhængig af stoffer, alkohol eller pornografi.

**DER ER INGEN FRED I SYND. DER
KAN VÆRE VELVÆRE, POPULARITET,
BERØMMELSE OG SELV FREMGANG,
MEN DER ER INGEN FRED.
»UGUDELIGHED HAR ALDRIG
VÆRET LYKKE« (ALMA 41:10).**

»Fred efterlader jeg jer«

Blot timer før Herren Jesus Kristus skulle begynde forsoningens storslåede, men dog grufulde proces gav han dette betydningsfulde løfte til sine apostle: »Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer« (Joh 14:27).

Lovede han sine elskede omgangs-fæller den fred, som verden anser for tryghed, sikkerhed uden strid eller prøvelser? De historiske optegnelser viser bestemt noget andet. Disse oprindelige apostle oplevede mange prøvelser og megen forfølgelse resten af deres liv, og det var sikkert, derfor Herren føjede dette til sit løfte: »Jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst!« (Joh 14:27).

»Sådan har jeg talt til jer, for at I skal have fred i mig,«

sagde han senere. »I verden har I trængsler; men vær frimodige, jeg har overvundet verden« (Joh 16:33, fremhævelse tilføjet).

Fred – rigtig fred, som man kan føle i hele ens sjæl – kommer kun i og ved tro på Herren Jesus Kristus. Når den dyrebare sandhed opdages, og evangeliske principper forstås og anvendes, kan stor fred rense vor himmelske Faders børns hjerte og sjæl. Frelseren sagde gennem Joseph Smith: »Lær af mig, og lyt til mine ord; vandr i min Ånds sagtmodighed, så skal du få fred i mig« (L&P 19:23).

Jeg er taknemmelig for, at jeg kan vidne om, at Jesus er Kristus, Guds Søn. Ved at følge ham i tro og tillid kan vi alle finde den liflige, indre fred, som evangeliet tilbyder. ■

Fra en tale ved aprilkonferencen 2002.

Der er ingen fred i at misbruge andre på nogen måde, hvad enten det er mentalt, fysisk eller seksuelt, for de, der misbruger, vil forblive i et mentalt og åndeligt virvar, indtil de i al ydmyghed kommer til Kristus og søger tilgivelse gennem fuldstændig omvendelse.

På et eller andet tidspunkt tror jeg, at alle længes efter »Guds fred, som overgår al forstand« (Fil 4:7). Fred til vores bekymrede hjerte kommer kun, når vi følger Kristi lys, som »gives til enhver, så han kan kende godt fra ondt« (Moro 7:16), når det fører os til at omvende os fra synder og søge tilgivelse.

**PÅ ET ELLER ANDET TIDSPUNKT
TROR JEG, AT ALLE LÆNGES
EFTER »GUDS FRED, SOM
OVERGÅR AL FORSTAND«
(FIL 4:7).**

Fred i verden versus FRED I KRISTUS

Jesus Kristus kan give os varig fred, selv i modgang og trængsler.

Sarah Hanson

Hvad har I brug for i en verden med social, politisk og religiøs turbulens for at finde fred? Gode venner? En kærlig familie? Tryghed og sikkerhed? Sommetider tænker vi, at vi er nødt til at leve op til sådanne ting for, at vi virkelig kan finde fred. Men livet vil aldrig blive

100 procent perfekt. Så hvordan håndterer vi prøvelser og føler samtidig fred?

Verden siger, at man kun kan føle fred, hvis der ikke er nogen konflikt. Men det er ikke sandt! Jesus Kristus giver gennem sit evangelium en indre fred, der overgår enhver fred, verden

har at tilbyde. Hvis vi ser hen til ham i tro, kan vi føle fred under alle forhold.

Kristus sagde: »Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver« (John 14:27; fremhævelse tilføjet). Her er nogle måder, hvorpå verdens fred adskiller sig fra den fred, Jesus Kristus tilbyder.

Fred i verden

1. Fred bør komme med det samme - vi bør ikke skulle vente på den!

2. Man kan ikke finde fred under vanskeligheder.

3. Fred er fravær af krig.

4. Fred kommer igennem at leve, som man nu engang ønsker at leve.

5. At vedgå sig sine fejl og svagheder giver ikke fred.

6. Fred kommer ved kun at fokusere på sine egne behov.

7. Fred kommer ved at søge andres anerkendelse.

8. Vi bør prøve at sørge for vores egen fred.

Fred i Kristus

1. Sommetider må vi vente på fred - men »giv ikke op ... Stol på Gud og tro på det gode, som vil komme.«¹

2. Fred kan blive os til del trods prøvelser.

3. Fred kan findes under alle forhold.

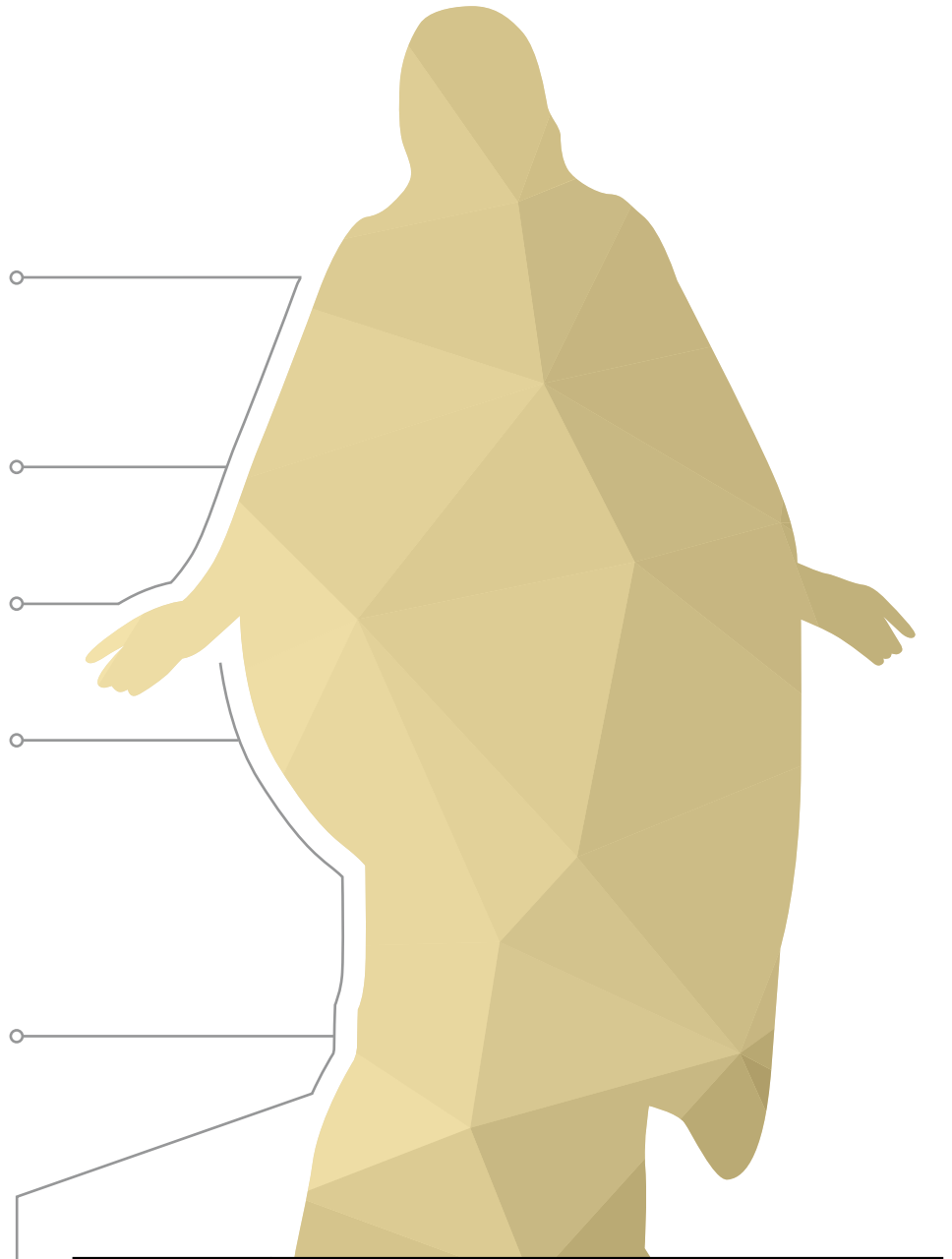
4. Fred kommer af at efterleve evangeliet og adlyder buddene.

5. Oprigtig omvendelse giver fred. »Det smukkeste ved selve ordet omvendelse er løftet om, at vi kan skille os af med gamle problemer, gamle vaner, gamle sorger og gamle synder. Det er et af de mest fortrøstningsfulde og opmuntrende - og, ja, mest fredfyldte - ord i den evangeliske terminologi.«²

6. Fred kommer af at tjene andre og være en fredstifter.

7. Fred kommer, når vi stræber efter at blive bedre til at følge Jesus Kristus.

8. »Den slags fred, der er ... belønningen for retskaffenhed ... er en forjættet gave som følge af Frelserens mission og offer.«³

Hvis vi gør Jesus Kristus til fokuspunktet i vores liv, vil vi virkelig kunne mærke, at han taler »fred til vor sjæl« (Alma 58:11). I denne verden vil vi opleve svære stunder, men vi er velsignede ved at vide, at vi har en, vi kan vende os til omkring enhver udfordring. Frelseren sagde: »Sådan har jeg talt til jer, for at I skal have fred i mig. I verden har I trængsler; men

vær frimodige, jeg har overvundet verden« (Joh 16:33). Takket være Frelserens forsoning er fred tilgængelig i dag og for altid. ■

NOTER

1. Se Jeffrey R. Holland, »En ypperstepræst for de goder, som nu er blevet til«, *Liahona*, jan. 2000, s. 45.
2. Jeffrey R. Holland, »Rigets fredelige anliggender«, *Stjernen*, jan. 1997, s. 79.
3. Se Quentin L. Cook, »Personlig fred: Belønningen for retfærdighed«, *Liahona*, maj 2013, s. 33.

I KAN IKKE FASTFRYSE DET, JEG HAR I HJERTET

Blossom Larynoh

Da Kirken først kom til Ghana i 1978, forstod styret ikke rigtigt, hvad den og dens skikke handlede om. Det førte til en masse rygter.

I takt med at Kirken voksede over de næste 10 år, tog rygterne også til. Jeg husker, at jeg hørte folk sige, at USA sendte mænd for at udspionere landets styre. Da det blev kombineret med en masse anti-mormonsk litteratur, der cirkulerede, gjorde det styret mistænksomt.

Fastfrysningen

Den 14. juni 1989 lukkede styret alle vores kirkebygninger, sendte missionærerne hjem og gjorde alle Kirkens officielle aktiviteter ulovlige. Vi kalder den tid for »fastfrysningen«. Men jeg var kun 18 år dengang og vidste bare, at det en dag blev bekendtgjort, at vi ikke kunne komme i kirke mere. Der var tilmed sat soldater til at holde øje med, at vi blev væk.

Eftersom vi ikke længere måtte mødes i vores kirkebygninger, fik vi tilladelse af Kirkens ledere til at holde nadvermøde i vores hjem. Hvis der ikke var en præstedømmebærer i husstanden, blev man opfordret til at tage til et hjem, hvor der var en. Det var

en omskiftelig tid, men også en speciel tid. Vi bar vidnesbyrd for hinanden, og det knyttede os tættere sammen.

Hvordan kan du kalde dig for mormon?

På et tidspunkt under fastfrysningen var jeg nødt til at flytte hjemmefra for at komme på kostskole. Da jeg kom derhen, hørte en af lærerne, at jeg var sidste dages hellig. Han talte direkte til mig og meget negativt om Kirken. Han havde så mange ubehagelige ting at sige. Jeg tænkte mange gange: »Hvorfor hakker du på mig og siger sådant? Jeg tror på læren i evangeliet, men jeg er også stadig et menneske.«

En dag spurgte han, hvordan jeg overhovedet kunne kalde mig mormon mere. Kendte jeg ikke til fastfrysningen? Nu svarer man ikke en voksen igen i vores kultur. Så det faktum, at han var lærer, betød at jeg ikke kunne udfordre ham. Men i det øjeblik indså jeg, at jeg virkelig havde et vidnesbyrd. Jeg ved ikke, hvordan ordene kom ud af min mund, men Ånden kom til mig og jeg rejste mig op og sagde: »Kirken er i mit hjerte. Og ingen kan fastfryse det, jeg har i mit hjerte.«

Og derefter lod han mig være.

ILLUSTRATION: TOBY NEWSOME

FASTFRYSNINGEN I GHANA

Den 14. juni 1989 forbød det ghanesiske styre Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Alle kirkebygningerne blev lukket, men de 6.000 medlemmer fik lov til at holde møder i deres hjem. Den 29. november 1990 hævede styret forbuddet og gav tilladelse til, at Kirken genoptog sine aktiviteter. I dag er der flere end 72.000 medlemmer, en missionærskole og et tempel i Ghana.

Blossom var en ung pige i Ghana, da regeringen forbød SDH-kirkens møder

I november 1990 ophævede styret fastfrysningen og sagde, at det stod medlemmerne af vores kirke frit at komme i kirke igen. Vi havde hverken radioer eller tv på skolen, så jeg fandt kun ud af det, fordi den omtalte lærer hørte det og straks sendte bud efter mig. Da læreren så mig, sagde han: »Forbuddet mod din kirke er blevet ophævet! Nu kan du gå i kirke igen.«

Han var glad på mine vegne.

De kan ikke fastfryse det, I har i hjertet

De, som forblev i Kirken og holdt kirke sammen under fastfrysningen, knyttede stærke bånd. Vi blev brødre og søstre. Selv nu hvor vi er blevet spredt, hører vi alle om det, hvis der sker en af de andre noget. Vi føler os som pionerer.

Jeg kan godt lide at fortælle folk, at hvis man ved, at ens tro er sand, og man har et vidnesbyrd om den, kan man møde prøvelser, men ens tro bliver ikke rystet. Hvis man ved, at noget er sandt og man tror på det, kan ingen tage det fra en. De kan ikke fastfryse det, I har i hjertet. ■

Forfatteren bor i Californien i USA.

Ældste
Massimo De Feo
De Halvfjerds

SÅDAN STYRKEDE JEG MIT FORHOLD TIL GUD

Da jeg blev 12 år, begyndte jeg virkelig at tænke over, hvordan jeg kunne engagere mig i evangeliet. Jeg boede i min fødeby Taranto i Italien. Min bror og jeg havde blot mødt missionærerne og var blevet medlemmer nogle få år tidligere, men jeg mærkede en iver efter at deltage mere. Jeg begyndte stærkt at ønske at omdele nadveren. Jeg kan huske, at jeg hver søndag gik i kirke med en bøn i mit hjerte om, at jeg ville blive kaldet til at omdele nadveren.

En søndag morgen kaldte grenspræsidenten mig ind på sit kontor. Han sagde: »Massimo, Herren ønsker, at du modtager præstedømmet og bliver ordineret til diakon.«

Da jeg hørte ordene – »Herren ønsker, at du« – var der noget, der rørte mig. Jeg følte, at det ikke var et menneske, der bad mig om noget, men det var virkelig Herren, der *personligt* gav mig et ansvar. Da min grenspræsident så på mig, følte jeg, at det var Herren, der rakte ud imod mig.

Da jeg begyndte at omdele nadveren hver søndag, kunne jeg mærke gudfrygtighedens kraft i mit liv. Jeg følte mig ansvarlig, jeg følte mig involveret, og jeg vidste, at jeg var i Herrens tjeneste. Jeg følte mig tættere på ham ved at tjene ham.

Denne oplevelse med at føle Herrens hånd både igennem mine ledere og i mit ansvar hjalp mig til at udvikle et dybere personligt forhold til ham. Jeg ønskede at blive mere engageret i evangeliet, og når jeg levede sådan, følte jeg, at Gud var nær. At udvikle den type forhold til vor himmelske Fader er noget af det vigtigste at gøre i sin ungdom.

SE HERREN I JERES LEDERE

Da jeg mødtes med min grenspræsident, gjorde det et dybt åndeligt indtryk på mig, da jeg følte, at det var Herren, ikke blot min grenspræsident, der gav mig et ansvar. Ved også at se Herren i min leder følte jeg mig nærmere Herren og mit forhold til ham blev dybere.

Hvis man som ung forstår, at når man får en kaldelse eller sidder i et klasseværelse i kirken, hører man vor himmelske Faders og Jesu Kristi ord, bliver man i stand til at se kirken på en anden måde – en åndelig måde. I vil *ønske* at deltage i Herrens værk. I vil være i stand til at få dybe åndelige oplevelser og føle jer tættere på Herren hver søndag.

SE HERREN I ORDINANCERNE

Vi kan også udvikle et personligt forhold til Herren ved at anerkende hans nærhed, når vi tager del i evangeliets ordinancer. Når vi er involveret i ordinancerne – som nadveren – ved vi, at »guddommelighedens kraft [tilkendegives] i dets ordinancer« (L&P 84:20). Når jeg omdelte nadveren, kunne jeg selv i en alder af 12 eller 13 år føle, at jeg var et redskab i Herrens hænder. Jeg følte Guds nærvær og kraft i de ordinancer og gudfrygtighedens kraft i mit liv. Den hellige oplevelse hver uge med at anerkende Herren i de ordinancer har styrket mit personlige forhold til Herren.

Det er ikke kun knyttet til *at omdele* nadveren. Vi kan også mærke gudfrygtighedens kraft ved at *tage* nadveren hver søndag. Når vi tager nadveren, bør vi ikke gøre det ligegyldigt, lejlighedsvist eller lemfældigt. Vi bør ønske, beslutte os for og forberede os på at tage nadveren, hvilket alt sammen gør os i stand til at kunne mærke gudfrygtighedens kraft i vores liv. Vi bør bruge nadveren som et stærkt åndeligt redskab til at gøre vores forhold til Gud stærkere og hver dag forberede os til livets udfordringer.

ET TÆT PERSONLIGT FORHOLD

Beslut jer for at udvikle et stærkt personligt forhold til Herren nu. Jo tættere I føler jer på ham, jo lettere vil det være at tjene ham.

Herren rækker personligt ud til os hver især. Når vi kommer i kirken, hører vi hans ord. Når vi nyder nadveren, er vi en del af opfyldelsen af hans hellige ordinancer. Når vi anerkender Guds nærhed og kraft i vores ledere og i ordinancerne, kan vi styrke vores personlige forhold til ham. ■

JEG OVERLØD MINE BEKYMRINGER TIL GUD

Da jeg fandt ud af, at min ven havde alvorlige udfordringer, kæmpede jeg med at finde fred.

Ninoska Nawrath

Da min ven Fernanda (det er ikke hendes rigtige navn) ikke kom i skole en fredag, spekulerede jeg på, hvad der var galt. »Er Fer syg? Er hun okay?« spurgte jeg om, da jeg løb over til nogle venner senere på dagen. »Hun er ikke syg,« sagde en anden ven, »hun skulle bare til psykolog.« Da jeg spurgte hvorfor, fortalte hun mig, at Fernanda led af depression og havde gjort skade på sig selv. Kort tid efter fandt jeg ud af, at Fernanda var blevet indlagt på hospitalet, og vi så hende ikke i nogle uger.

Selvom vi var venner, involverede hun os ikke i den del af sit liv. Hun havde skjult det for alle, fordi hun

skammede sig. Senere fortalte hun mig, at hun ikke ønskede, at andre fik ondt af hende. Men jeg tænkte ikke dårligere om hende – jeg følte omsorg.

Den første dag smed jeg mig på min seng efter skole og begravede mit ansigt i puden. Jeg var følelsesmæssigt udmattet, men alt for urolig til at sove. Min verden var i oprør. Jeg havde det som, om jeg stod midt i et uvejr, og tanker og følelser hvirvlede igennem mig. Jeg følte mig forvirret, ensom og mest af alt hjælpeløs.

Hvordan kunne jeg hjælpe?

Hvad kunne jeg gøre eller sige for at hjælpe hende? Hvordan kunne vi stå sammen som venner og støtte hende? Jeg kunne ikke komme i tanke om nogen løsning, der kunne trøste mine venner eller mig selv. Jeg bad om inspiration, men det føltes ikke som, om mine bønner blev besvaret.

Men den næste uge fik jeg en åbenbaring. Jeg sad til tidlig morgen-seminar, da min lærer mindede os om det første syn, og hvordan Joseph Smith bad vor himmelske Fader

direkte om hjælp med sine overvejelser og uro. Så sagde min lærer: »Hvis vi går til vor himmelske Fader og spørger ham, vil han svare os. Vi vil aldrig stå helt alene.«

Jeg indså, at jeg i min tristhed havde lukket mit hjerte for min himmelske Fader. Selvom jeg prøvede at bede ofte, var det ikke nok – jeg var stadig for bange til at finde fred. Jeg vidste, at Herren forstod præcis, hvordan jeg havde det, og hvordan han kunne hjælpe mig. Men jeg havde brug for at åbne mig for ham og virkeligt sætte min lid til, at han kunne gøre det – jeg var nødt til at udøve tro.

Det gjorde jeg så. Med tiden, som jeg fortsatte med at bede og læse mine skrifter og stræbte efter at lade Frelseren tage mine byrder, forstod jeg, at min vens depression ville gå over med tiden. Til trods for, at der stadig var kaos omkring mig, følte jeg en ro og en afklarethed. Min mor blev ved med at opfordre mig til at finde fred og sagde: »Din ven får det godt igen, og det gør du også. Vær stærk i evangeliet, så vil det hele ordne sig.«

Støttede min ven

Da Fernanda endelig kom i skole igen, var jeg i stand til at være en stærk støtte for hende, men kun fordi jeg selv havde søgt og fundet fred gennem Jesus Kristus. Jeg gjorde mit bedste for at lytte, være positiv og fortælle om evangeliet. Jeg havde selvtillid, når jeg fortalte om den store plan for lykke, og da jeg fortalte hende, at vor himmelske Fader ønsker, at vi finder glæde trods vores udfordringer. Det kan tage tid, men det er muligt for hvert eneste af hans børn.

Der har været mange situationer i mit liv, hvor jeg har været ængstelig og ked af det, men på grund af evangeliet har jeg altid husket, hvor jeg kommer fra. Jeg ved, at jeg er Guds datter, og at Gud har en plan for mig – og for Fernanda. Vi må alle gå vejen selv, men det er til vores bedste, for han elsker os. Hver vej og hver prøvelse har et formål. Og vi kan finde fred i de prøvelser, og vi kan dele den fred med andre. ■

Forfatteren bor i Maule i Chile.

DEPRESSION: SÅDAN REAGERER MAN

Hvis I har en ven, der lider af depression, så gør en særlig indsats for at lytte til og støtte dem. De har brug for jeres kærlighed. Spørg jeres forældre til råds. Sørg for, at jeres vens forældre er opmærksomme på det (selvom jeres ven ikke ønsker, at de skal vide det) og bed om deres råd til, hvordan I kan hjælpe. Hvis situationen er alvorlig (for eksempel med selvskaide), og forældrene er opmærksomme på det, men intet gør, så fortæl en skolelærer, vejleder eller kirkeleder om det.

OG DETTE ER
DET EVIGE LIV,
AT DE
KENDER DIG,

**DEN ENESTE
SANDE GUD,**
OG HAM, DU
HAR UDSENDT,
**JESUS
KRISTUS.**

Johannes 17:3

1 Nefi 3:7

Herren befalede Nefi at tage af sted og gøre det.

1 JEG VIL TAGE AF STED

»I viser jeres tillid til Herren, når I lytter i den hensigt at lære og omvende jer, og I derpå går hen og gør, hvad han end beder om. Hvis I stoler tilstrækkeligt på Gud til at lytte efter hans budskab i hver en tale, sang og bøn under [hver] konference, finder I det. Og hvis I så går hen og gør det, han ønsker, I skal gøre, vil jeres evne til at stole på ham øges, og med tiden vil I overvældes af taknemlighed over at opdage, at han er kommet til at stole på jer.«

Præsident Henry B. Eyring, førsterådgiver i Det Første Præsidentskab, »Stol på Gud, og gå så hen og gør det«, *Liahona*, nov. 2010, s. 73.

2 GØR DET

»Jeg gjorde dette til mit valg-sprog: Når Herren befaler det, så gør det.«

Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph Smith, 2007, s. 159.

7 Og det skete, at jeg, Nefi, sagde til min far: Jeg "vil tage af sted og gøre det, som Herren har befalet, for jeg ved, at Herren ikke giver nogen "befalinger til menneskenes børn, uden at han "bereder en vej for dem, så de kan udføre det, som han befaler dem.

3 HERREN HAR BEFALET:

»Hvert eneste af Herrens bud er givet med vores udvikling, fremgang og vækst for øje.«

Se ældste Robert D. Hales (1932-2017) fra De Tolv Apostles Kvorum, »Vil du gå ind til livet, så hold budene«, *Stjernen*, juli 1996, s. 38.

4 HAN VIL BEREDE EN VEJ

I Det Gamle Testamente betød det at berede en vej at afstikke en god, velmarkeret vej (se 5 Mos 19:3) eller at bane en vej ved at rydde den for hindringer (se Es 40:3).

Når Herren giver os et bud, vil han altid berede en vej for os, hvis vi er villige til at stole på og adlyde ham. Men ligesom Nefi må vi først handle i tro; så vil vejen vise sig, for Herren »virker ved kraft i forhold til menneskenes børns tro« (Moro 10:7).

5 UDFØR DET

»Har I en tro ... [vil] intet ... være umuligt for jer.«

Matthæus 17:20

Redaktørens bemærkning: Denne side er ikke tænkt som en udtømmende forklaring af det udvalgte mesterskriftsted, men som et udgangspunkt for jeres eget studium.

Hvordan kan jeg bede mine venner om ikke at tale uvenligt eller upassende om andre?

Sladder, uvenlige ord, grovheder – I har sikkert hørt det hele på skolen. Sommetider er det jeres venner, der deltager i det, og I kan måske føle jer utilpas og usikre på, hvordan I skal reagere, men I kan gøre en forskel ved at være et godt eksempel.

Selvom det ikke er sjovt at skulle forsvare andre, så husk at »bespotteligt, vulgært og groft sprog og tilsvarende fagter såvel som umoralske vittigheder er stødende for Herren og for andre.«¹ Og selvom det bliver sagt i spøg, så sårer uvenlige ord stadig.

Hvis jeres venner siger upassende eller uvenlige ting om andre, så tilskynd dem godmodigt »til at bruge andre ord. Hvis de bliver ved, så gå pænt væk eller skift emne.«² Forklar, at I tror, at alle mennesker er Guds børn og bør respekteres som sådan. Vælg at være en støttende ven for alle frem for en fjende, der kritiserer og rakker andre ned. Jeres gode eksempel vil være til hjælp for jeres venner.

I *Til styrke for de unge* står der: »Et rent og intelligent sprog er tegn på et oplyst og sundt sind.«³ Lad jeres ord afspejle jeres tro, så vil Ånden blive hos og vejlede jer igennem disse svære situationer.

Og I kan være forvisset om, at rigtige venner vil respektere jer for jeres beslutning om at bruge et rent, opbyggende sprog, der fremhæver andres gode egenskaber.

Hjælp hinanden med at være positive

Mine venner og jeg fik et gummiarmbånd

og hver gang en af os sagde noget grimt om et andet menneske, så trak vi i talerens armbånd. Det var en god konstant påmindelse om at tænke og tale positivt.

Caroline J. er 18 år og fra Utah i USA

Bed om Guds hjælp

Bøn hjælper jer til at få styrke fra Gud og vide, hvordan man taler med andre. Bed for det

første Herren om at vide, hvad I skal sige til jeres venner. Bed ham også om at hjælpe jeres venner til at forstå vigtigheden af at se på alle mennesker som vor himmelske Faders elskede børn. Fremhæv vigtigheden af at se det bedste i andre mennesker og ikke sige noget grimt om dem.

Victória Kércia M. er 19 år og fra Piauí i Brasilien

Få dem til at ændre perspektiv

I kan ganske enkelt fortælle dem, at det, de gør, ikke er rigtigt, og at de hellere burde prøve at gøre folk glade end kede af det. I kan også spørge, hvordan de selv ville have det, hvis det var dem, der fik uvenlige bemærkninger fra andre. Hjælp dem til at se situationen fra en anden vinkel. Ved at hjælpe andre til at blive bedre vil I føle Ånden oftere, og Herren

vil velsigne jer for jeres retskafne handlinger.

Darren O. er 15 år og fra Utah i USA

Mød forskellighed med kærlighed

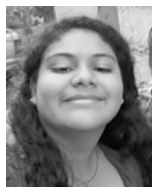
Mine venner er nødt til at vide, at fordi vi har forskellige styrker, kan vi være til gavn for hinanden. Til trods for menneskers ufuldkommenheder må vi altid have kærlighed til dem, og vi må også tro på den kraft til at ændre sig, som ligger i Frelserens sonoffer.

Esther M. er 19 år og fra Mbuji-Mayi i Den Demokratiske Republik Congo

Vær ligefrem

I kan bare pænt sige til jeres venner »Hej, hold op med det. Jeg synes ikke om det« eller »Tal ikke sådan. Det er ikke i orden.« Det er trods alt det ene af de to store bud: »Du skal elske din næste som dig selv« (Matt 22:39).

Clayton P. er 14 år og fra Arizona i USA

Fat mod

Ligesom Ester, Joseph Smith, Josef i Egypten og mange andre personer fra skrifterne må

I have mod til at få jeres venner til at holde op med at tale upassende om andre. Jeg har stået i samme situation, og jeg fandt modet til at tale med mine venner på en kærlig og forstående måde. Til sidst accepterede og forstod de, hvor vigtigt det er at bruge et rent og værdigt sprog. Udover at

studere skrifterne og bede hjælper faste en masse i de situationer. Bed i tro om, at vor himmelske Fader vil give jer modet til at tale og røre jeres venners hjerte.

Paola H. er 17 år og fra San Salvador i El Salvador

Vær et godt eksempel

Den bedste måde at gøre det på er at være et godt eksempel. Tag

initiativ til at sige noget godt og positivt om den, der bliver talt om. I vil blive forbløffede over, hvor hurtigt det ændrer samtalen.

Ældste Eads er 24 år og tjener i Seoul Syd-missionen i Sydkorea

Forklar, hvad ulemperne er

Forklar jeres venner, hvor mange positive oplevelser og møder med andre mennesker de går glip af. Forklar, at bandeord og eder ikke er godt, for det skaber afstand mellem mennesker, og det forurener ens sind. Og desuden

DER ER EN KRAFT I ORD

»Ord har en overraskende kraft til både at opbygge og nedbryde. Vi kan sikkert alle huske negative ord, der gjorde os nedtrykte, og andre ord, der talt i kærlighed, fik vores humør i vejret. At vælge at kun sige det, der er positivt om – og til – andre, løfter og styrker dem omkring os, og hjælper andre til at følge i Frelserens spor.«

Se Jean B. Bingham, Hjælpeforeningens hovedpræsident, »Jeg vil bringe evangeliets lys ind i mit hjem«, *Liahona*, nov. 2016, s. 7.

går gode mennesker udenom en, hvis man taler grimt.

Elisa Ferreira S. er 16 år og fra Minas Gerais i Brasilien

NOTER

1. Se *Tro mod sandheden: Et evangelisk opslagsværk*, 2004, s. 62.
2. *Tro mod sandheden*, s. 62.
3. *Til styrke for de unge*, hæfte, 2011, s. 20.

KOMMENDE SPØRGSMÅL

»Jeg har kæmpet med de samme fristelser i alt for lang tid. Det er frustrerende. Hvordan kan jeg lægge dem bag mig?«

Indsend jeres svar og, hvis I ønsker det, et billede i høj opløsning, inden den 15. marts 2018 på liahona.lds.org (klik på »Submit an Article«).

Svarene kan blive redigeret af hensyn til længde og tydelighed.

»Jeg tilhører Jesu Kristi sande Kirke på jord, jeg elsker hans navn og ønsker kun at følge i hans spor«
(Børnenes sangbog, s. 48)

Eastons første møde i Kirken i Tyskland var lige slut. Han havde troet, at det blev rigtig svært, men det mindede meget om kirken, som han plejede at gå i, i USA. Her måtte han bare bruge hovedtelefoner for at høre talerne, som blev oversat til engelsk.

Mor og far var begyndt at tale med den familie, som sad bag dem. Det så ud som om, at de havde en dreng på hans alder.

»Det er familien Finotto,« sagde mor til Easton.
»GianMarco går i samme klasse som dig i skolen.«

»Sejt!« Easton smilede til GianMarco. Hans navn lød som to navne, man trak sammen og som sluttede med et »o«. »Hvor kommer du fra?«

Stå op for Kirken

Tracie Carter og
Maryssa Dennis
Baseret på en
sand hændelse

GianMarco smilede tilbage. »Vi er fra Italien. Men vi er lige flyttet hertil fra Kina.«

»Wauw!« sagde Easton. »Jeg har aldrig været i Kina.«

Den næste dag skulle Easton i sin nye skole. Han var lidt nervøs. Men så så han, at GianMarco vinkede til ham fra den anden side i klasseværelset. Han havde i det mindste allerede en ven. Der var børn fra hele verden i hans klasse. Han ville måske blive glad for denne skole.

»God morgen!« Læreren smilede til alle. »Jeg hedder fr. Albano. Er der nogen, der kan fortælle mig, hvad *identitet* betyder?«

En pige rakte hånden i vejret. »Det betyder, hvem du er. Hvad der er vigtigst for dig.«

»Præcis!« sagde fr. Albano. »Så lad os lære hinanden at kende. Hvad er en del af jeres identitet? Hvad gør jer til *jer*?«

»Jeg kan godt lide videospil,« sagde en pige på forreste række. Fr. Albano smilede og skrev *hobbyer* på tavlen. »Hvad ellers?«

GianMarco rakte hånden op. »Jeg kommer fra Italien.« Fr. Albano nikkede og skrev *land* på tavlen.

Easton prøvede at komme i tanke om noget, han kunne sige. »Jeg går i kirke,« sagde en dreng nede bagi.

»Den var god,« tænkte Easton. »Det skulle jeg have sagt.«

Der var en, der grinede. Og så begyndte en masse af børnene at grine. Easton kiggede forvirret på GianMarco. GianMarco så også forvirret ud. Hvorfor grinte de?

Da han kom hjem, fortalte Easton mor, hvad der var sket.

Mor rynkede på næsen. »Nogle mennesker forstår ikke, hvorfor kirken er vigtig. De synes, det er fjollet.«

»Åh,« sagde Easton. Han syntes overhovedet ikke, at det var fjollet at gå i kirke.

Nogle få uger senere bad fr. Albano eleverne om at lave en præsentation sammen med en forælder om familiens identitet.

»Hvad skal vores projekt være?« spurgte mor, da de dækkede middagsbordet.

Easton tænkte på, hvordan klassen havde grinet. »Jeg synes, at det skal handle om Kirken,« sagde Easton.

Mor smilede. »Det er en god idé!«

»Og kan GianMarco og søster Finotto lave den med os?«

»Rigtig god idé! Jeg ringer til dem, når vi har spist.«

Den næste dag kom GianMarco og søster Finotto på besøg. Først talte de om, hvad de syntes, der var det vigtigste ved Kirken. Mor skrev alle deres ideer ned i en notesbog. Så fandt de nogle store ark papir og billeder af Jesus og profeterne og templerne, som de klistrede på.

Så blev det endelig tid til at holde præsentationen. Easton stod sammen med GianMarco og deres mødre foran hele klassen. Han tog en

dyb indånding.

»Vi er medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige,« begyndte han. Så skiftedes de til at forklare ting om Kirken. GianMarco talte om skrifterne. Mor talte om profeterne. Søster Finotto talte om familieaften. Easton talte om dåb. Det var ret sejt!

Easton havde det rigtig godt, da de var færdige. Der var ikke nogen, der grinede – alle børnene så faktisk ud til, at de kunne lide det! Han var glad for, at han kunne fortælle klassen om noget vigtigt. Han smilede. Han vidste, hvem han var. Han var Guds barn. ■

Forfatterne bor henholdsvis i Baden-Württemberg i Tyskland og i Utah i USA.

Jeg er Guds kære barn

Jeg tror på Jesus Kristus

Jeg er en del af en familie

GUDS BØRN

»Hvordan finder I jeres *identitet*? Husk for det første, at I er Guds børn.«

Præsident Russell M. Nelson, præsident for De Tolv Apostles Kvorum, »Identity, Priority, and Blessings«, *Ensign*, aug. 2001, s. 11.

Olá!
Jeg hedder Alice,
og jeg prøver at
LADE MIT LYS
SKINNE ved at VISE
TAKNEMMELIGHED!

Udveksling af gaver

Fra et interview med Marissa Widdison
fra Kirkens Tidsskrifter

FAMILIEN STÅR FORAN TEMPLET I SÃO PAULO I BRASILIEN

1. Spiller salmer

Jeg bor i Brasilien med mine forældre og en søster og en bror. Min søster Julia og jeg spiller klaver ved nadvermødet i vores menighed.

Glæde

Når vi viser taknemmelighed, velsigner Herren os med glæde gennem Helligånden.

2 . En uventet gave

En søndag gav en mand, der hedder bror Stahlke os en gave. Han sagde, at det var som tak for den musik, vi spillede om søndagen. Da vi åbnede æsken, så vi, at der lå en særlig fløjte indeni! Jeg samlede fløjten og begyndte at spille. Jeg blev meget begejstret for lyden.

3. Giv igen

Jeg begyndte snart at spille salmer på fløjten. Jeg ville gerne gøre noget for at takke bror Stahlke for gaven. Så jeg øvede salmen »Den store visdom, kærlighed« (*Salmer og sange*, nr. 116.) Jeg bad min far om at tage med mig hjem til bror Stahlke, så jeg kunne vise ham, at jeg havde fundet et nyt talent takket være hans gave.

4. En særlig drøm

Da jeg spillede for bror Stahlke, blev han både glad og rørt. Han fortalte, at han havde haft en drøm om lige præcis den salme samme nat! Jeg kunne mærke Guds kærlighed til ham og mig.

SEND OS EN STJERNE!

Fortæl os, hvordan du lader dit lys skinne! Klip en stjerne ud og skriv på den om en gang, hvor du var et godt eksempel. Bed en af dine forældre om at sende os et billede af din stjerne, tillige med deres tilladelse på e-mail til liahona@ldschurch.org.

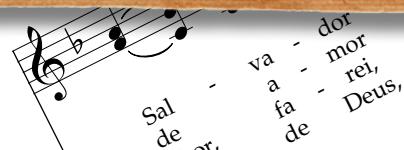

HVORDAN KAN DU SKINNE?

Lær at synge, spille eller dirigere en salme og vis det til familieaften.

Øv på et talent og vis nogen det.

Min idé: _____

Den store plan for LYKKE

Farvelæg disse billeder for at lære om vor himmelske Faders plan for jer! I kan også klippe dem ud, lime bagsiden af billederne sammen og derefter klippe den ene side, så det bliver til et hæfte.

Inden jeg blev født, boede jeg som ånd med mine himmelske Forældre. Vor himmelske Fader fortalte, at han havde en plan, der ville lade mig lære og vokse. Jeg blev så glad!

Jesus Kristus meldte sig frivilligt til at være min Frelser. Han kom til jorden og viste det fuldkomne eksempel, som vi kan følge. Han betalte for mine synder. Han ved, hvad jeg kæmper med, og hvordan han kan hjælpe mig. Jeg elsker Jesus.

Jeg blev født på denne smukke jord. Jeg fik et legeme! Min ånd og krop arbejder sammen, når jeg lærer noget. Jeg prøver hver dag at følge Jesus ved at være venlig.

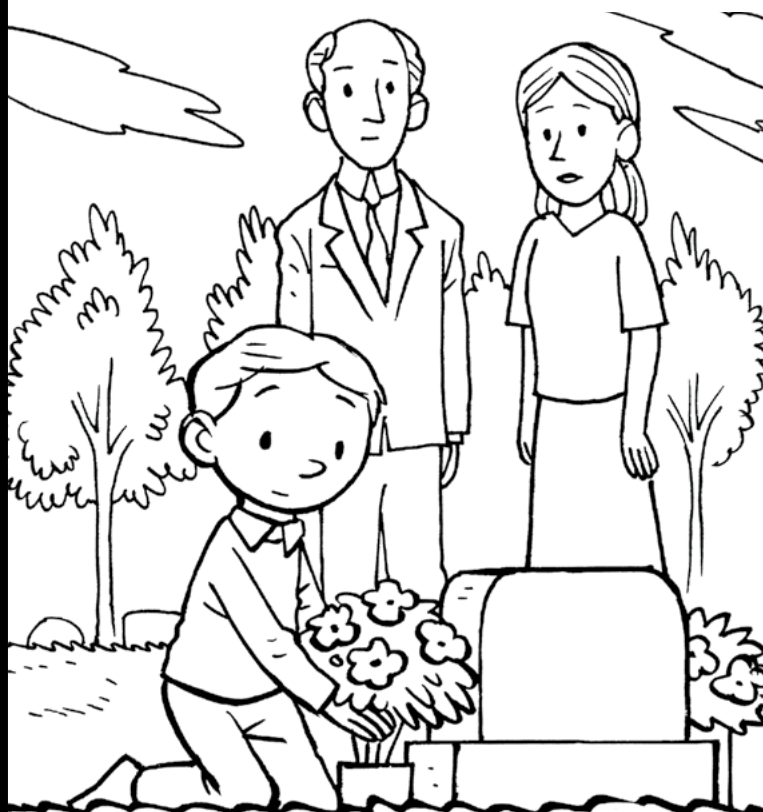
Jeg følger Jesus ved at blive døbt. Jeg lover at holde befalingerne. Vor himmelske Fader lover, at Helligånden vil hjælpe mig. Når jeg begår fejl, omvender jeg mig og prøver at være bedre næste gang. Det er sådan, jeg lærer og vokser!

Selvom jeg er langt væk fra mine himmelske Forældre og Jesus Kristus, kan jeg stadig mærke, de er nær. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst. Jeg kan læse i skriften. En dag kan jeg tage i templet, hvor jeg vil lære mere om Guds plan for mig. Det er et fredfyldt, frydefuldt sted.

Døden er blot en del af livet. Når jeg dør, bliver mit legeme i jorden og min ånd går videre til ånderverdenen. Jeg vil være sammen med min familie og mine venner.

En dag vil mit legeme og min ånd blive ført sammen igen. Jeg skal se Jesus igen! Jeg kan leve sammen med min familie og mine himmelske Forældre for evigt. Jeg er så taknemmelig for den store plan for lykke!

»Jesus Kristus er Guds elskede enbårne Søn. Han er vor Skaber. Han er verdens Lys. Han er vor Frelser fra synd og død. Dette er den mest værdifulde kundskab på jord, og I kan også vide det, ligesom jeg ved det.«

Ældste Dallin H. Oaks
De Tolv Apostles Kvorum

Fra Jesu lære, Liahona, nov. 2011, s. 90-93.

»For hvis de ydmyger sig for mig og har tro på mig, så vil jeg gøre det svage stærkt for dem« (Eter 12:27).

Mine forældre sluttede sig til Kirken, da jeg var ganske lille. Vi boede i en lille gren i Australien. Min mor spillede klaver i kirken. Men hun kunne kun nogle få af salmerne. Jeg lærte også at spille klaver. Da jeg var syv, bad grenspræsidenten mig om at spille i kirken.

Jeg spillede forkert, når jeg spillede. Og når jeg spillede forkert, begyndte jeg at græde. Jeg var meget genert. Men jeg blev ved med at øve mig. Jeg ville gerne være god til at spille salmerne. Nu elsker jeg at spille klaver! Jeg kan spille alle salmerne. På min mission i New Zealand tjente jeg i en anden lille gren. De havde ikke nogen, der kunne spille klaver. Så jeg spillede på klaveret og orglet i et år. Det var været en velsignelse, at jeg ikke gav op, selv om jeg var bange. Det gør, at jeg kan velsigne andre.

Jeg kæmpede også med at tale, da jeg var dreng. Jeg stammede. Det var svært at bære mit vidnesbyrd foran allesammen. Når jeg prøvede at tale, begyndte jeg sommetider at græde i stedet for. Jeg fik en præstedømmevelsignelse for at hjælpe mig. Min mor og far støttede mig rigtig meget. Med tiden blev jeg velsignet med at kunne tale tydeligt og med større selvtillid.

Jeg bliver stadig nervøs. Det var skræmmende at stille sig på talerstolen og tale ved generalkonferencen! Men der var sådan en stærk ånd derinde. Jeg følte mig opløftet og rolig. Det var utroligt.

Er I generte eller har I svært ved at tale, så bliv ved med at prøve alligevel. Og skulle I stadig have svært ved det, så husk, at vi har brug for at høre, hvad I har at sige. I kan være til velsignelse for mange mennesker med de ord, som kun I kan sige! ■

Kort fra konferencen

Her er nogle af vores yndlingscitater fra oktoberkonferencen 2017!

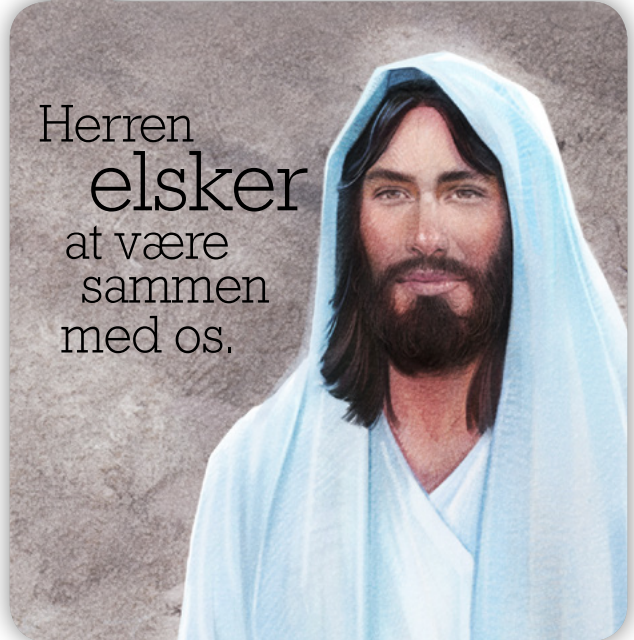
Troen
vil altid
vinde over
frygten.

- Præsident Henry B. Eyring,
førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

- Ældste Ronald A. Rasband
fra De Tolv Apostles Kvorum.

Herren
elsker
at være
sammen
med os.

- Sharon Eubank,
førsterådgiver i Hjælpeforeningens
hovedpræsidentskab

Gud har en
gerning
til os
alle.

- Ældste John C. Pingree jun.
fra De Halvfjerds

Vil I
tænde jeres
lys?

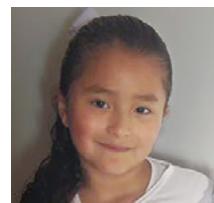
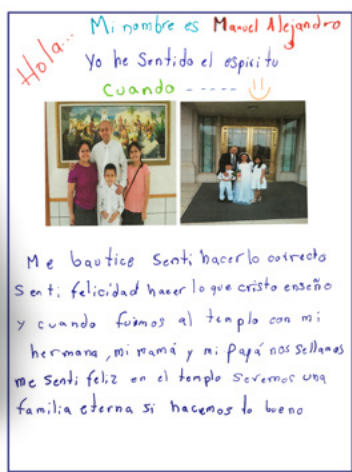

VORES SIDE

Hver gang jeg besøger templet med min familie, kan jeg føle Ånden stærkt, som om at Frelseren var med os. Jeg elsker at besøge templet.

Alana L. er 8 år og fra Brasilien

Jeg følger Jesus, når jeg viser mine skolekammerater kærlighed og respekt.

Vianca V. er 7 år og fra Colombia

Vi ved, at Mormons Bog kan hjælpe os med vores problemer, ligesom bøn kan. Min lillebror elsker at bede.

Benjamín M. er 3 år og Joaquín M. er 8 år og fra Chile

Jeg kunne mærke Ånden, da jeg blev døbt. Det gør, at jeg ønsker at vælge det rette. Jeg var glad, da jeg gjorde, som Jesus havde belært om. Da jeg tog til templet med min søster og min mor og far, blev vi beseglet, og jeg var glad. Vi bliver en evig familie, hvis vi gør det, der er ret.

Manuel L. er 9 år og fra El Salvador

Adam og Eva

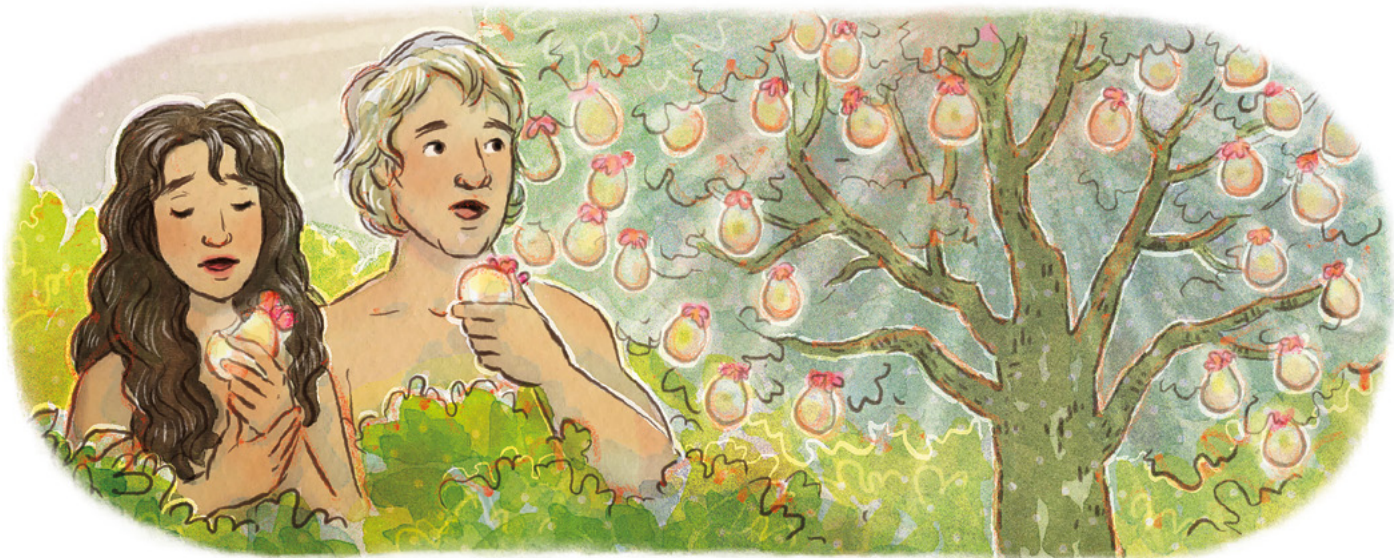
Kim Webb Reid

Vor himmelske Fader og Jesus skabte jorden. De skabte landoverfladerne, havet, solen og stjernerne. De skabte planter og dyr. Så var jorden klar til vor himmelske Faders børn. Hvem ville han sende til jorden først?

Adam og Eva!

Vor himmelske Fader satte dem i Edens have. Al den mad, de havde brug for, voksede i haven. De behøvede ikke at arbejde. De blev ikke syge.

Vor himmelske Fader sagde til Adam og Eva, at spise de frugten af et bestemt træ, ville de blive nødt til at forlade haven. Satan fristede Eva til at spise af den frugt, og det gjorde hun. Det gjorde Adam også.

Deres valg om at forlade Edens have var en del af vor himmelske Faders plan.

Da Adam og Eva havde forladt Edens have, måtte de lære at bede, omvende sig og tro på Jesus. De blev forældre, og de lærte deres børn om evangeliet. Livet uden for Edens have var hårdt, men de lærte vigtige nye ting. De var glade.

Jeg er ligesom Adam og Eva. Jeg valgte at komme til jorden,
så jeg kunne lære, vokse og blive mere
som mine himmelske Forældre. ■

Jeg kan træffe gode valg

**Præsident
Dieter F. Uchtdorf**
Andenrådgiver i Det
Første Præsidentskab

EVANGELIET FAVNER AL SANDHED

Bladet, vi har foran os, er blot et mikroskopisk snapshot – en del af en uendelig stor skov af fascinerende kundskab.

Historie er vigtig. Og holder vi os forankret i det, vi har lært af historien, vil vi blive i stand til at stræbe efter at leve op til det bedste af, hvad det vil sige at være menneske.

Som den afdøde forfatter Michael Crichton siges at have sagt: »Hvis man ikke kender historien, så ved man ikke noget. Man er som et blad, der ikke ved, at det er en del af et træ.« Historien lærer os ikke blot om bladenes liv, den lærer os også om kvistene, grenene, stammerne og livets rødder. Og det er vigtig kundskab.

En af vores svagheder som mennesker er, at vi formoder, at vores »blad« er alt, der er – at det er vores komplette og universelle sandhed. En gammel

jiddisch talemåde lyder: »For en orm i en peberrod er hele verden en peberrod.« Jeg vil gerne understrege, at den sandhed, der favnes af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, rækker langt udover blade og i særdeleshed langt udover peberrod. Den rækker udover tid og rum og favner al sandhed.

Jesu Kristi evangelium favner ikke blot sandheden om det, der var, og det, der er, men også sandheden om det, der kan og vil ske. Det er den mest praktiske af alle sandheder. Det lærer os om disciplens vej – en sti, der kan forme almindelige fejlbarlige dødelige til herliggjorte, udødelige og uendelige skabninger, hvis guddommelige potentiale langt overgår vores

meget begrænsede fatteevne.

Nuvel, det er en praktisk sandhed. Det overgår enhver forstand og værdi. Det er sandhed af den højeste orden. Vi er her på jorden for af stræbe efter, opdage og anvende den sandhed. Jesu Kristi evangelium favner al sandhed, og det specialiserer sig også i kundskaben om det, der vil være af størst værdi for os i dette liv og i de evigheder, der følger.

Er det ikke en forunderlig følelse at tilhøre en kirke, der favner al sandhed – kilden uagtet – og den lærer os, at der følger meget mere, at Gud »endnu vil åbenbare mange store og vigtige ting angående Guds rige« (TA 1:9). Derfor er vi ydmyge omkring den sandhed, vi har. Vi forstår, at vores kundskab hele tiden er under ombygning, at bladet, vi har foran os, blot er et mikroskopisk snapshot – en del af en uendelig stor skov af fascinerende kundskab. ■

Fra et foredrag, »Seeing Beyond the Leaf,« der blev holdt på Brigham Young University ved Church History Symposium i Salt Lake City i Utah den 7. marts 2014.

**ADAM OG EVA,
TEKSTILKUNST AF CUNA-INDIANERE
PÅ SAN BLAS-ØERNE I PANAMA**

Fristet af djævelen spiste Adam og Eva af den forbudne frugt og blev således dødelige. Eva sagde efterfølgende: »Var det ikke for vor overtrædelse, ville vi aldrig have fået efterkommere og ville aldrig have kendt godt og ondt og glæden over vor forløsning og det evige liv, som Gud giver alle de lydige« (Moses 5:11).

Også i dette nummer

FOR UNGE VOKSNE

Han ville udfri os

Da et ødelæggende jordskælv ramte deres mission, følte missionærerne i Japan, at Herren vejledte og beskyttede dem.

s. 44

FOR DE UNGE

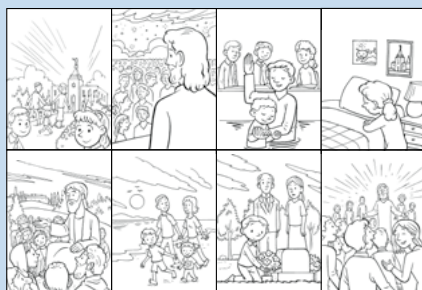
s. 50

JESUS KRISTUS *Vores kilde til fred*

Ligesom han beroligede bølgerne på søen, tilbyder Frelseren os alle håb om evig indre fred.

FOR BØRN

Planen for lykke

Klip ud og farv dette hæfte for at lære om vor himmelske Faders plan for lykke!

s. 70

DANISH

JESU KRISTI
KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE